

Styrdokument

Datum:
2025-03-21

Diarienummer:
KS/2025:49

Strategisk lokalförsörjningsplan 2025-2034 med utblick mot 2040

Kategori	Styrdokumentsuppgifter
Nivå	Kommungemensam
Kategori	Aktiverande styrdokument
Antagen	Kommunstyrelsen den 2 juni 2025 § 83
Ikraftträdande	Den 1 juli 2025
Giltig till och med	Den 31 december 2026
Ansvarig ägare	Kommundirektör

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Inledning.....	6
2.1	Bakgrund	6
2.2	Syfte	6
2.3	Mål	7
2.4	Osäkerhetsfaktorer	7
2.5	Hållbarhet	7
2.6	Lokalförsörjningsprocess	8
2.7	Lokalbestånd	9
3	Väsby växer.....	10
3.1	Översiktsplan.....	10
3.2	Befolkningsutveckling	10
3.3	Bostadsbyggande och detaljplaner	11
3.4	Strategier för kommunal mark	12
4	Lokalbehov utbildningsnämnden	13
4.1	Platsbehov	13
4.2	Nyttjandegrad	14
4.3	Förskola.....	14
4.3.1	Försörjningsplan förskola – hela kommunen	15
4.3.2	Förskola västra Väsby	15
4.3.3	Förskola centrala Väsby	16
4.3.4	Förskola östra Väsby	19
4.4	Grundskola	20
4.4.1	Stadieindelning.....	20
4.4.2	Försörjningsplan grundskola	20
4.4.2.1	Planeringsområden	21
4.4.2.2	Grundskola västra Väsby	22
4.4.2.3	Grundskola centrala Väsby	22
4.4.2.4	Grundskola östra Väsby	23
4.4.3	Anpassad grundskola.....	24
4.4.4	Skolans behov av idrottslokaler	24
4.5	Gymnasieskola	25
5	Lokalbehov omsorgsnämnden och socialnämnden.....	26
5.1	Särskilt boende för äldre	26
5.1.1	Dagverksamhet för äldre	27
5.2	LSS.....	28
5.2.1	Daglig verksamhet enligt LSS.....	29

5.3	Psykisk ohälsa	29
5.3.1	Daglig sysselsättning och boendestöd.....	30
6	Lokalbehov kultur- och fritidsnämnden.....	31
6.1	Kultur och ungdom.....	31
6.1.1	Bibliotek.....	32
6.1.2	Kulturskolan.....	32
6.2	Idrott och fritid	34
7	Lokalbehov kontorslokaler.....	38
7.1	Kommunhuset Väsby centrum.....	38
7.2	Pyramiden.....	38
7.3	Anton Tamms väg	38
7.4	Messingen.....	39
7.5	Framtida utveckling.....	39

1 Sammanfattning

Upplands Väsby kommun hade vid årsskiftet 2024/25 50 323 invånare. Kommunen har som mål att bli 63 000 invånare år 2040, och den ambitionen påverkar behovet av kommunal service. Det behövs fler förskolor, grundskolor, grupp- och serviceboenden, särskilda boenden för äldre samt funktioner för kultur och fritid den kommande tioårsperioden för att kunna möta ett växande Väsby.

Strategisk lokalförsörjning ska tydliggöra kommunens behov av lokaler för kommunal service. Lokalförsörjningen tar hänsyn till bostadsutvecklingen, befolkningsstrukturen och kommunens utveckling av markområden. Ett resultat av det långsiktiga strategiska lokalförsörjningsarbetet är lokalförsörjningsplanen, som ska redovisa:

- kommunens behov av verksamhetslokaler
- lokaler som är under anskaffning eller avveckling
- ytterligare mark och lokaler som behövs för att lösa kommande lokalbehov

Kommunen växer och behovet av offentlig service ökar. Stora investeringar är görs och kommer att behöva göras i lokaler och anläggningar under lång tid framöver. Såväl kommunen som privata aktörer är med och bygger, äger och förvaltar verksamhetslokaler och samhällsfastigheter. För att klara av försörjningsuppdraget krävs en kontinuerlig, flexibel och strategisk lokalförsörjningsplanering som anpassas till kommunens ekonomiska förutsättningar på kort och lång sikt.

Lokalförsörjningsplanen utgör ett planeringsunderlag till kommunstyrelsens anvisningar för kommunfullmäktiges flerårsplan med mål och budget samt till beslut kring ärenden om verksamhetslokaler och övriga lokalbeståndet. Om inte ekonomiskt utrymme finns för samtliga behov ska investeringsgruppen göra en tjänstemannaprioritering som överlämnas till budgetberedningen som i sin tur prioriterar vilka behov som kommer med i flerårsplanen. Samtliga nämnder och förvaltningar förutsätts arbeta enligt lokalförsörjningsplanens intentioner och ta hänsyn till planens inriktning i samband med det återkommande budgetarbetet.

Till grund för lokalförsörjningsplanen ligger nämndernas avstämda behov och uppskattade lokalresurser för de kommande tio åren. Försörjningsplanen bygger på kommunens befolkningsprognos från mars 2025.

De kommande åren behövs fler förskolor och skolor i västra och centrala Väsby för att möta det ökade behovet av förskole- och grundskoleplatser. Lokalutvecklingen omfattar nyproduktion, ombyggnation och inhyrningar. De nya etableringarna ska möta det ökade barnantalet i kommunen samt ersätta tillfälliga lokaler som behöver avvecklas.

Behovet av särskilt boende för äldre bedöms öka med drygt 140 platser fram till år 2034. Omsorgsnämnden gör bedömningen att kommunen riskerar få ett underskott av platser inom äldreomsorgen och att kapacitetsökningar behöver utredas på kort och lång sikt. En kapacitetsökning genom anpassningar i Marieborg utförs under året, och ytterligare utredningar görs för att säkerställa det kortsiktiga behovet. På längre sikt och för hela planeringsperioden bedömer omsorgsnämnden att ytterligare två nya boenden behövs.

Fler platser för gruppboende LSS behövs enligt omsorgsnämnden. Fem nya privata gruppboenden kan efter tillstånd från Inspektionen för vård- och omsorg (IVO) och med egna lokaler etableras under åren 2025-2028.

I takt med att kommunen växer behövs också fler lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsaktiviteter. I dagsläget utreds Vilundabadet, en specialhall för gymnastik, ytterligare 11-spelsplaner, sporthallar m.m. Dessutom pågår detaljplanearbete för ett nytt bibliotek på det gamla medborgarhusets fastighet, anpassningar avseende uthyrning av skollokaler till föreningsliv etc.

Kommunens lokalbehov hanteras till stor del med kommunala investeringsmedel genom nyproduktion och förändringar i kommunens befintliga lokal- och anläggningsbestånd.

Nedan presenteras en sammanfattning av fastställda och preliminära lösningar för behov åren 2025-2029.

	2025	2026	2027	2028	2029
Förskola			Ny förskola Hasselnöten 120 pl		Ny förskola VEA 120 pl Ny förskola Hopprepet 100 pl Ny förskola Optimus 120 pl
Grundskola			Smedsgårdsskolan 600 pl		Ny grundskola VEA, 600 pl
Särskilt boende för äldre	Marieborg 18 pl.				
LSS	Två privata gruppboenden: Söderbyvägen 6 pl, Maria Krantzons väg 6 pl.	Nytt privat gruppboende Hasselnöten, 6 pl.	Nytt privat gruppboende centrala Väsby, 6 pl,	Nytt privat gruppboende Messingen ,7 pl.	
Kultur och fritid	Virahallen, ny sporthall				Sporthall och 11-spelsplan VEA

2 Inledning

Upplands Väsby kommun har som mål att bli 63 000 invånare år 2040 vilket påverkar behovet av kommunal service i form av skola, social omsorg och kultur och fritid. Den strategiska lokalförsörjningen omfattar att konkretisera lokalbehovet och säkerställa att projekt planeras och genomförs i rätt omfattning för att öka kapaciteten i rätt tid. Lokalförsörjningsplanen ska presentera nämndernas behov och de olika utredningar och projekt som pågår för att möta dessa.

2.1 Bakgrund

Upplands Väsby kommun växer och behovet av offentlig service ökar. Enligt befolkningsprognosen ökar befolkningen 2025-2034 med 7 433 invånare och fram till 2040 med totalt 12 215 invånare vilket enligt prognosen blir 62 538 invånare. Kommunen måste därför ha en långsiktig planering för att kunna tillgodose behovet av platser och ändamålsenliga lokaler för välfärdsverksamheter som förskola, skola och vård och omsorg. Lokalförsörjningsplanen ger upphov till stora investeringar på grund av nödvändiga kapacitetsökningar. Samtidigt krävs en årlig uppföljning avseende lokalutnyttjande samt tidiga uppskattningar av kommande års lokalbehov. Detta förutsätter en god samordning mellan inblandande aktörer.

De föreslagna förändringarna ska leda till långsiktig nytta för kommunen, goda förutsättningar för verksamheterna och också möjliggöra ett effektivt nyttjande av lokalresurserna. Lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för att kommunen på såväl lokal som central nivå ska kunna planera det långsiktiga behovet av lokaler.

Lokalförsörjningsplanen utgår från rådande lokalsituation vid början av 2025 och fokuserar på plats- och lokalbehoven för perioden 2025-2034, med en utblick mot 2040.

Nämndernas plats- och lokalbehov bygger på kommunens befolkningsprognos och bostadsplaner samt nämndernas strategier för hur behoven ska tillgodoses.

2.2 Syfte

Den strategiska lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för att möjliggöra planering av behovet av lokaler.

Med faktauppgifter och nödvändiga antaganden är syftet med lokalförsörjningsplanen att ange behov och hushållning av lokaler på kort och lång sikt för vård, omsorg, utbildning, kultur och fritid samt övriga kommunala verksamheter. Utifrån dessa underlag redovisas förslag på åtgärder för att i rimlig omfattning anpassa lokalbeståndet till behoven.

2.3 Mål

Lokalförsörjningsplanen ska leda till att flera mål uppnås:

- på sikt ska balans uppstå mellan behov, tillgång och efterfrågan på lokaler för kommunens olika verksamheter
- kommunens kontor ska ha en gemensam bild av plats- och lokalbehovet och i ett ekonomiskt perspektiv se kommunen som en helhet, på kort och lång sikt
- lokalförsörjningsplanen ska utgöra underlag till arbetet med den ekonomiska planeringen i mål- och budgetarbetet och ska revideras årligen och sammanställas av kommunstyrelsen

2.4 Osäkerhetsfaktorer

Det finns många osäkerhetsfaktorer som påverkar lokalförsörjningsplaneringen och bedömningar av framtida lokalbehov. Exempel på faktorer som över tid kan ha stor betydelse för lokalförsörjningen och som är opåverkbara för lokalbehovsanalysen är:

- förändring av befolkningsprognosen och befolkningsutvecklingen
- ändrade flyttströmmar inom regionen
- antalet privata utförare som får tillstånd att bedriva verksamhet i kommunen
- det fria skolvalet
- antalet flyktingar
- konjunkturutvecklingen, sysselsättningsgraden bland kommuninvånarna
- förändringar i pågående arbete med detaljplaner och samhällsplanering, nybyggnationer och tidpunkter för färdigställande
- långa ledtider för iordningsställande av nya verksamhetslokaler

2.5 Hållbarhet

Lokalförsörjningen ska planeras långsiktigt utifrån ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.

Arbetet med lokalförsörjning i kommunen tar hänsyn till kommunens riktlinjer för hållbart byggande vid utredningsarbete i tidiga skeden avseende utvecklingsbara fastigheter. Miljö- och klimatrelaterade utredningar ska göras där det anses nödvändigt.

Genom god planering och effektiv lokalförsörjning ska nya exploateringar begränsas. Bibehållande och utveckling av befintliga kapaciteter i strategiska lägen ska prioriteras.

I dialog med enheter inom kontoret för samhällsbyggnad samt verksamhetskontoren ska det göras ekonomiska överväganden och inriktningar i lokalförsörjningsfrågor utifrån livscykelanalyser. I detta arbete ska miljöstrategiska investeringar motiveras utifrån miljönytta och ekonomiska konsekvenser på kort och lång sikt.

Samarbetet med kultur- och fritidskontoret ska främja en hållbar utveckling avseende folkhälsa, trygghet och socioekonomiska aspekter. Arbetet med social hållbarhet avser bl.a.

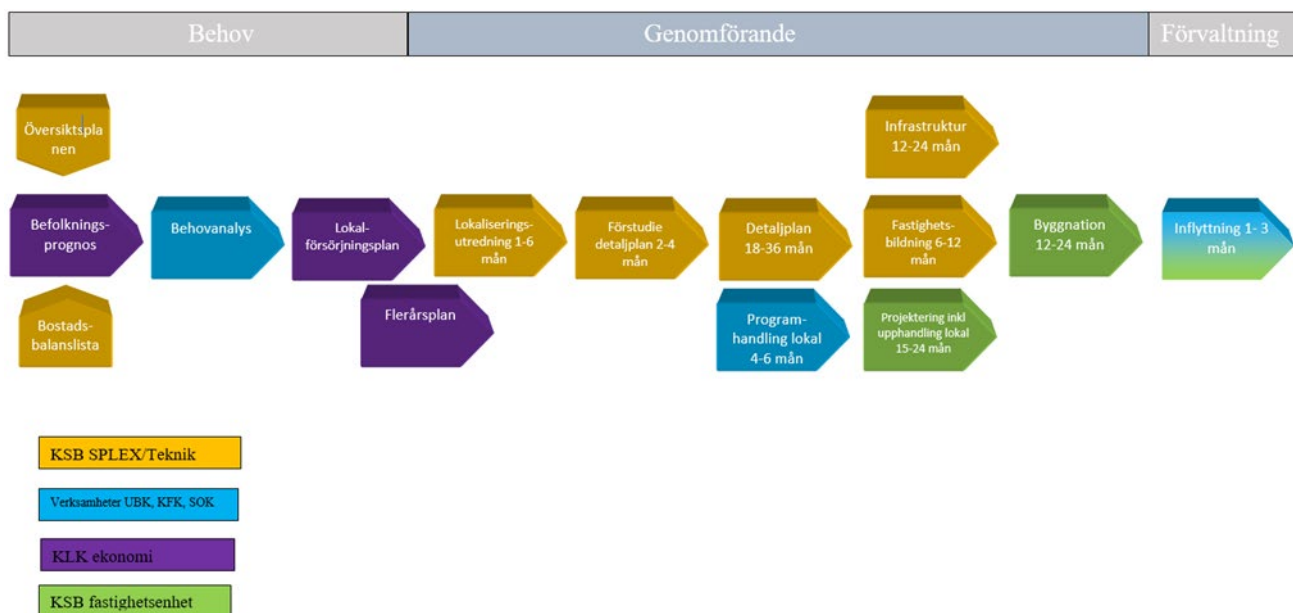
att utveckla funktioner för skola, kultur och fritid samt social omsorg inom kommundelar där de gör störst nytta utifrån trygghetsperspektiv, folkhälsa och socioekonomiskt perspektiv.

Kulturmiljövärden ska bibehållas och utvecklas, med fokus på miljöer där verksamheter kan utvecklas och människor vistas och ta del av kulturmiljöerna.

Kontorsmiljöer ska utvecklas mot hybridarbete, utifrån hållbarhetsperspektiv avseende ekonomi, ekologi och hälsa.

2.6 Lokalförsörjningsprocess

Lokalförsörjningsplaneringen är en komplex process som kräver god samverkan och är en viktig del av kommunens övergripande lokalförsörjningsstrategi. En god framförhållning i planeringen av lokaler är angeläget och processen behöver vara tydlig och förankrad. En investering i nya eller befintliga lokaler förutsätter beslutsunderlag som visar att verksamheten har ett långsiktigt lokalbehov och förutsättningar att kunna bära en ökad lokalkostnad. Underlag måste därför tas fram tidigt i processen och redovisa verksamhetsanalyser och en tydlig bild av behoven. För att kunna förverkliga ett lokalbehov för kommunal service behövs en lokalförsörjningsprocess som beskriver vägen från identifierat behov tills behovet är uppfyllt. En intern process för lokalförsörjning ska tydliggöra hur lokalfrågor hanteras och vara en vägledning för verksamheterna. Nedanstående process beslutades i dokumentet ”Strategi för lokalförsörjning” i kommunstyrelsen 7 oktober 2019¹. Bilden nedan beskriver övergripande hur arbetet ska ske från identifierat behov tills behovet är uppfyllt. I dokumentet finns mer att läsa om arbetet i varje del. Processen har en tidsomfattning, från behovsbeskrivning till inflyttad verksamhet, på uppskattningsvis fyra till åtta år. Inför 2025 utvecklades lokalförsörjningsenheten, som inrättades 2021, men ett par strategiska funktioner finns fortfarande på kommunledningskontoret, och bevakar de lila rutorna i processen nedan. Processen planeras att uppdateras under hösten 2025.



Figur 1. Lokalförsörjningsprocessen.

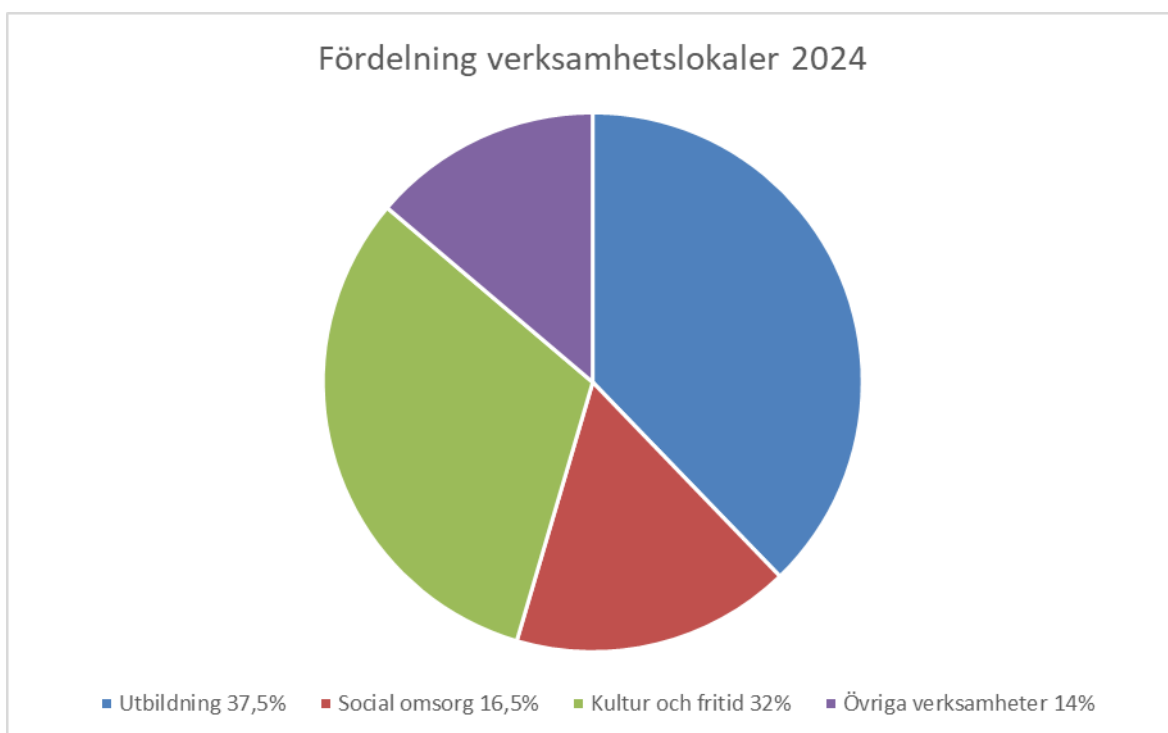
¹ Strategi för lokalförsörjning KS/2018:252

2.7 Lokalbestånd

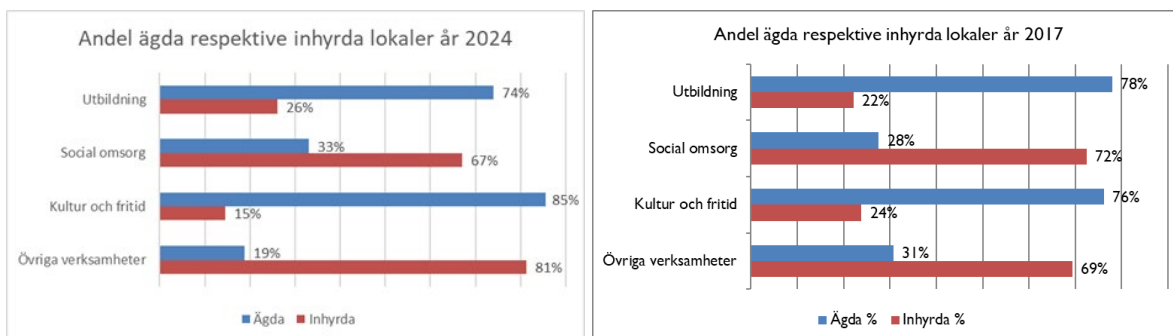
Upplands Väsby kommun ägde förra året 118 160 kvadratmeter och hyrde då in 68 980 kvadratmeter för kommunal service. Den stora ökningen under 2024 består av inhyrning av Guldvivan (tidigare Silver Life) från Väsbyhem samt att Viraskolan byggdes. Dessutom har nya paviljonger på Runbyskolan hyrts in. Den ungefärliga fördelningen mellan kontoren kan ses i nedanstående diagram.

Eget bestånd avser lokaler som kommunstyrelsen äger och kontoret för samhällsbyggnad förvaltar. Inhyrt avser lokaler som ägs av externa fastighetsägare, där även Väsbyhem ingår.

Utöver de lokaler som kommunen hyr för sin verksamhet, betalar kommunen även för viss kommunal service som utförs av privata/fristående aktörer som bedriver sin verksamhet i privata fastighetsägares lokaler. Dessa ytor redovisas ej.



Figur 2. Kommunens lokalbestånd – procentuell uppdelning utifrån verksamhet.

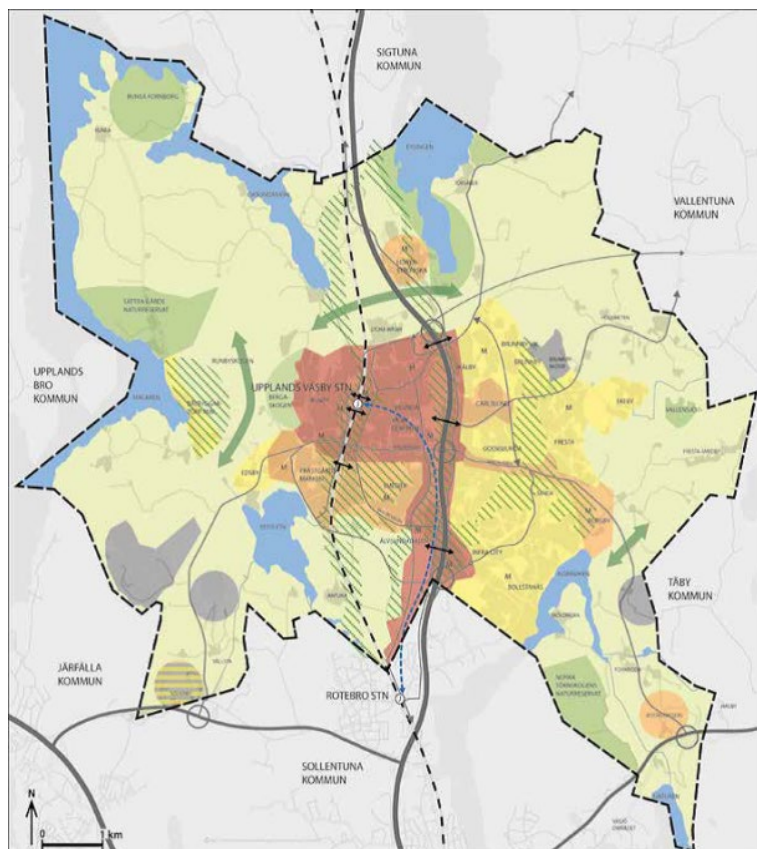


Figur 3. Procentuell uppdelning av inhyrda och kommunägda verksamhetslokaler, jämfört med 2017.

3 Väsby växer

Upplands Väsby kommun har som målsättning att bli 63 000 invånare år 2040. För att uppnå målet behöver det byggas i genomsnitt cirka 400 bostäder per år. Stora nybyggnadsområden planeras inom kommunen och det är viktigt att i tidigt skede tydliggöra behoven av kommunal service.

3.1 Översiktsplan



Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan. Den ska presentera grunddragen i användningen av mark- och vattenområden, kommunens syn på utvecklingen av den bebyggda miljön, samt hur kommunen avser att tillgodose riksintressen. Planen ska också redovisa allmänna intressen samt miljö- och riskfaktorer som bör beaktas. Planen är en politisk viljeyttring, och innebär inga konkreta byggrätter. Den är inte bindande för myndigheter och enskilda, men är vägledande vid detaljplanering och bygglovsprocesser.

Figur 4. Framtidsbild från översiktsplanen.

Upplands Väsby's nya översiktsplan Väsby stad 2040 antogs av kommunfullmäktige i juni 2018. Planen visar en modern grön småstad med ett rikt utbud av bostäder, verksamheter och mötesplatser som ska ge kommunen förutsättningar att genom en hållbar utveckling växa till 63 000 invånare år 2040. Detta innebär ett ökat bostadsbyggande samtidigt som närhet till grönområden ska kunna erbjudas.

3.2 Befolkningsutveckling

Varje år tar kommunledningskontoret fram en befolkningsprognos för de kommande tio åren med en utblick som sträcker sig till år 2040. Som grund för befolkningsprognosen ligger den faktiska befolkningen (utfallet) vid senaste årsskiftet, kommunens bostadsbalanslista som visar det mest troliga antalet bostäder som kommer färdigställas respektive år, uppgifter från statistiska centralbyrån etc. Till befolkningen hör de som är folkbokförda i Upplands Väsby

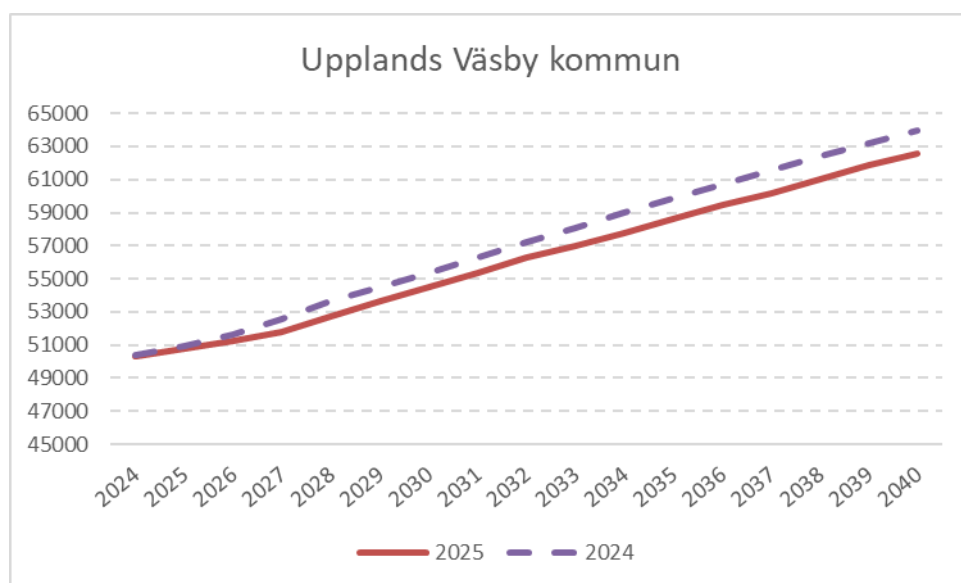
kommun, och till det antalet tillkommer Migrationsverkets prognos avseende förväntat antal nyanlända och asylsökande.

Vid årsskiftet 2024/2025 fanns det 50 323 invånare i kommunen. Kommunens befolkning ökade med ca 0,4 procent under 2024. I slutet av år 2034 antas befolkningen ha ökat till 57 756 invånare och till år 2040 till 62 538 invånare.

Befolkningsprognosen från mars 2024 förutspådde en svagare utveckling av ekonomin och ett svalare intresse på bostadsmarknaden. Kommunens nya befolkningsprognos från mars 2025 visar att kommunen har en svagare tillväxt de närmaste åren och att bostadsbyggandet även de närmaste åren kommer att bli lägre än tidigare bostadsplaner. Osäkerheten för samhällsekonomin framöver består och effekterna är för tillfället svåra att överblicka både i ett kort och långt perspektiv.

Flyttnettot under 2024 var 55 personer, vilket var 619 personer färre än förra året, då fler flyttade in och färre flyttade ut från kommunen.

Nedan presenteras årets prognos i jämförelse med förra årets prognos.



Figur 5. Befolkningsprognosen från mars 2025, jämfört med mars 2024.

3.3 Bostadsbyggande och detaljplaner

Översiktsplanens mål och visioner för samhällsbyggandet förverkligas delvis genom nya detaljplaner. I detaljplaneprojekten ska kommunens behov av mark och lokaler för kommunal service för planområdet eller dess omgivning tillgodoses. Det är därför viktigt att i tidigt skede tydliggöra behoven av kommunal service, och att lokalförsörjningsplanen ligger till grund för kommunens stadsplanering.

Större och mindre nybyggnadsområden planeras inom kommunen. Det kan ta många år innan de stora områdena är fullt utbyggda. Inom de flesta större detaljplaneprojekt inkluderas ytor för offentlig service såsom förskola och social omsorg. Byggprojekten inom detaljplaneområdena inkluderas i lokalförsörjningsplanen. För information om vilka planer kommunen arbetar med hänvisas till kommunens webbsida.

3.4 Strategier för kommunal mark

Det kommunala fastighetsinnehavet ska utvecklas, kompletteras och förvaltas i linje med kommunens markstrategi, antagen i KF den 10 februari 2025.

Målet med markstrategin är att möjliggöra för Upplands Väsby's framtida bebyggelseutveckling genom strategiska fastighetsförvärv och en långsiktig och hållbar ekonomisk förvaltning av kommunens fastighetsinnehav. Markstrategin ska:

- Säkerställa att kommunen har tillräckligt med mark för att kunna växa och utvecklas
- Beskriva inriktningen avseende strategiska fastighetsinnehav och fastighetsförvärv
- Beskriva kommunens förvaltning av markreserven

Kommunen ska äga fastigheter som långsiktigt behövs för att säkerställa kommunens verksamheter eller är av strategiskt intresse för att kommunen fortsatt ska växa och utvecklas. De delar av kommunens fastighetsbestånd som inte uppfyller dessa kriterier eller saknar ekonomiskt värde, kulturhistoriskt bevarandevärde eller värde för friluftslivet kan säljas till antingen hyresgäst, fastighetsförvaltande kommunalt bolag eller annonseras på marknaden.

4 Lokalbehov utbildningsnämnden

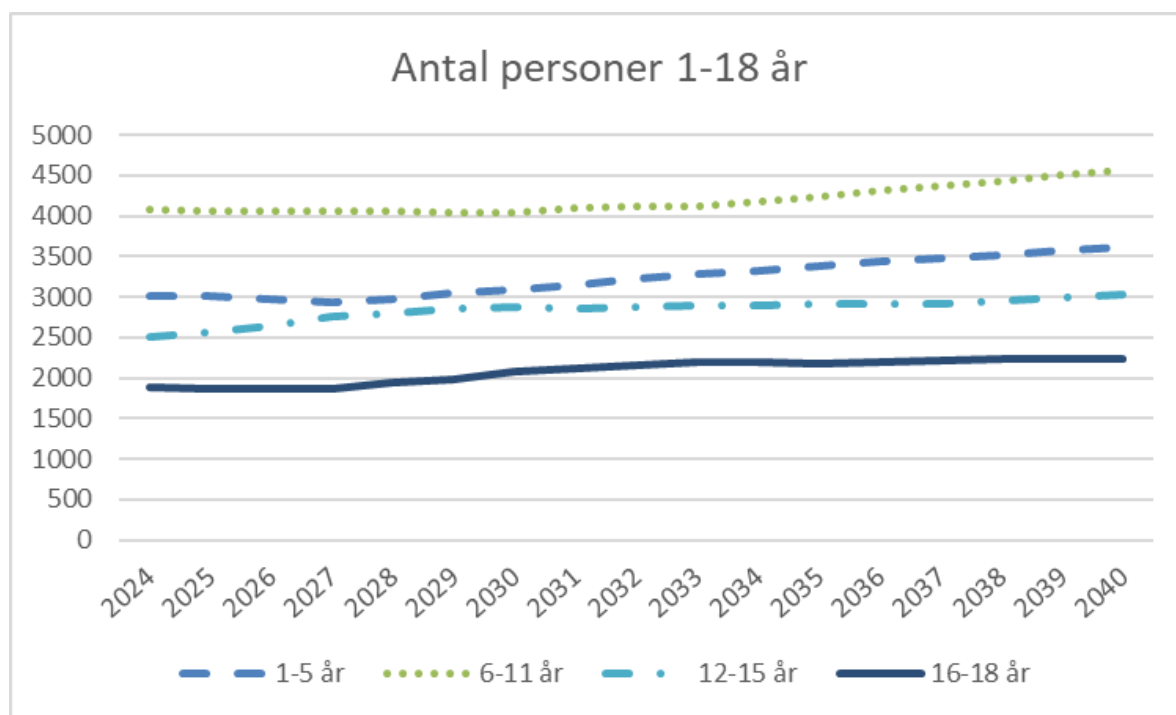
De kommande åren behövs fler förskolor och grundskolor för att möta det ökade behovet. Utbildningsnämnden har under de senaste åren beställt nya lokaler för att öka kapaciteten. De planerade lokalerna kommer till största delen bestå av nyproduktion och inhyrningar.

Under senare år har kostnader för nybyggnation av verksamhetslokaler ökat i kommunen. Lokaler är, efter personal, verksamheternas största kostnad och påverkar således den totala kostnaden nämnvärt. Kommunen är en växande kommun som fram till 2040 beräknas öka från dagens drygt 50 000 invånare till nästan 63 000 invånare. Enligt ”Policy för lokalförsörjning” (KS/2018:252) ska behov av volymökningar inom kommunens olika verksamhetsområden i första hand lösas inom befintligt lokalbestånd.

4.1 Platsbehov

Platsbehoven för skola och förskola är uppdelade på centrala, västra och östra Väsby och för varje område redovisas framtida behov, pågående projekt/lokalbeställningar samt kommande lokal- och markbehov. Västra Väsby består av områdena väster om järnvägen. Centrala Väsby omfattar området mellan järnvägen och E4. Östra Väsby avser områdena öster om E4.

Baserat på kommunens nya befolkningsprognos från mars 2025 kommer antalet barn i ålder 1-15 öka de kommande åren, men ökningen är mindre än förra årets prognos. 2025 års prognos visar på en minskad ökning av antal förskolebarn jämfört med 2024 års prognos, och samma gäller för prognostiserat antal grundskolebarn, för de närmaste 10-15 åren.



Figur 6. Utvecklingen av antal barn 1-18 år för hela kommunen enligt prognosen mars 2025.

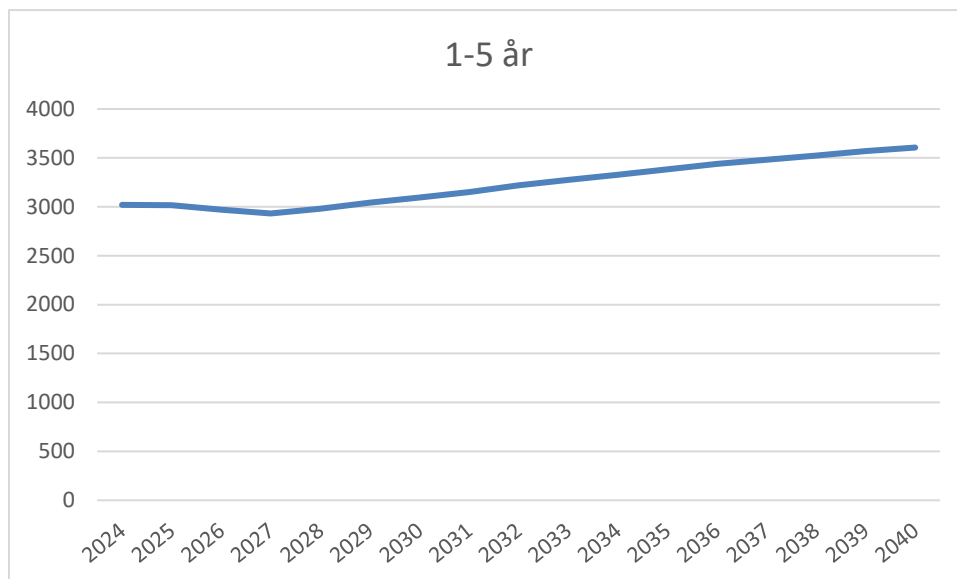
4.2 Nyttjandegrad

Nyttjandegraden beräknas utifrån ett snitt av utfallet de senaste åren. Nyttjandegraden för förskolan beräknas utifrån antal placerade barn på förskola och hur många som står i kö och önskar plats i mars. De som inte står i kö eller önskar plats senare räknas bort, och utifrån resultatet beräknas en nyttjandegrad. Nyttjandegraden för grundskolan utgörs av antalet barn placerade i skola i kommunen och nettot mellan barn boende i kommunen som går i skola i annan kommun och de barn som bor i annan kommun men går i skola i Upplands Väsby. Nedanstående bild visar nyttjandegraden för förskolan och grundskolan baserad på statistik 2020-2025.

	Förskola	Åk F-5	Åk 6-9
Väsby kommun totalt	89 %	93 %	87 %
Västra Väsby	90 %	93 %	85 %
Centrala Väsby	86 %	91 %	88 %
Östra Väsby	91 %	94 %	87 %

4.3 Förskola

Barn i förskoleålder 1-5 år i hela kommunen beräknas öka med drygt 300 barn fram till 2034 och med knappt 600 barn fram till 2040 (se figur 7). Det innebär en nedskrivning med ca 200 barn jämfört med förra årets prognoser.



Figur 7. Utvecklingen av antal barn i förskoleålder 1-5 år i hela kommunen fram till år 2040.

89 procent av alla barn i åldern 1-5 år beräknas behöva en förskoleplats. För varje delområde (västra, centrala och östra) beskrivs pågående bostadsprojekt samt vilka lösningar för förskolor som planeras.

4.3.1 Försörjningsplan förskola – hela kommunen

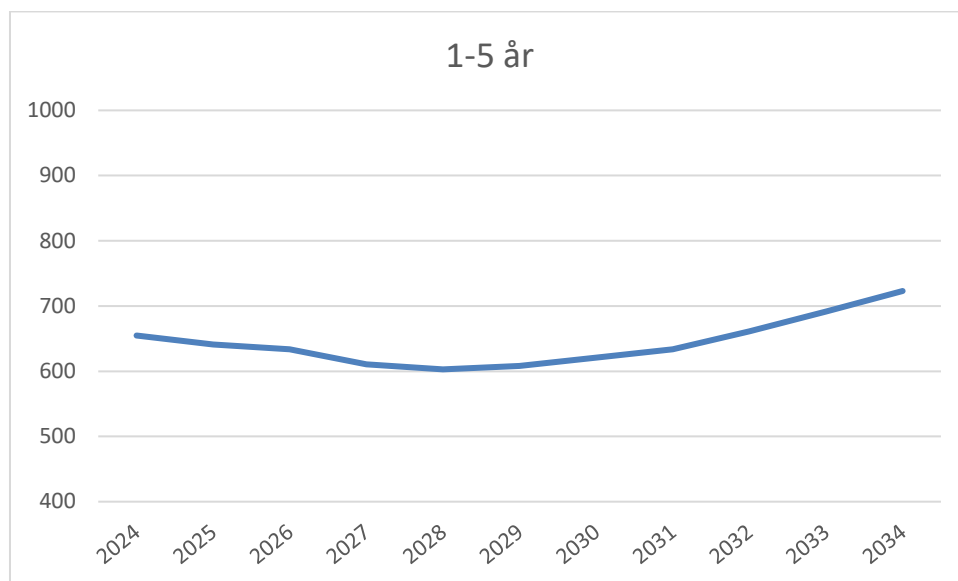
Nedan presenteras en sammanställning över projekt som påverkar kapaciteten på förskolorna i hela kommunen. Den märkbara skillnaden mot förra årets plan är att en privat förskola har avvecklats i östra Väsby och att tidplanen för förskolor i centrala Väsby och Njursta har skjutits fram utanför planperioden. Den sammanlagda kapaciteten på dessa projekt överstiger periodens sammanlagda minskning av antalet barn som årets prognos omfattar, jämfört med förra årets prognos.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	351	355	395	430	386	332	284	235	174	125	78
Förskolor centrala Väsby								120			
Ny förskola VEA						120					
Förskola Hopprepst						100					
Ekebo AGS tillfälligt	-80			80							
Hasselnöten				120							
Avveckling Hopprepst				-102							
Väsby entré (norra)									120		
Optimus						120					
Avveckling Skogsbrynet + Skogsdungen						-376					
Ny differens	271	275	315	448	404	314	266	337	396	347	300

Tabell 1. Sammanställning av förskoleprojekt i hela kommunen.

4.3.2 Förskola västra Väsby

Antalet barn i förskoleålder bedöms minska med ca 50 till år 2028 för att sedan öka med ca 120 och därmed resultera i en total ökning om ca 70 barn 2024-2034. Ökningen i slutet av perioden beror på bostadsutvecklingen i Väsby entré och Njursta.



Figur 8. Utvecklingen av antal barn 1-5 år i västra Väsby.

Nedan presenteras planerade förskoleprojekt i västra Väsby. Fram till 2029 bedöms det finnas en överkapacitet i området. 2029 är den preliminära tidplanen för en ny förskola i Västra Eds allé (VEA). Skogsdungen, med tillfälligt bygglov, beräknas kunna avvecklas år 2029 om tidplanen i VEA hålls. Den norra förskolan i Väsby entré är beroende av utvecklingen i området, och förskolan i Njursta har en ännu osäkrare tidplan och bedöms ligga efter planeringsperioden.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	53	65	71	92	99	95	83	72	47	20	-9
Avveckling Skogsdungen						-190					
Ny förskola VEA						120					
Väsby entré (norra)									120		
Ny differens	53	65	71	92	99	25	13	2	97	70	41

Tabell 2. Kapacitet och platsbehov för förskolor i västra Väsby.

Följande kapacitetsförändringar planeras i västra området:

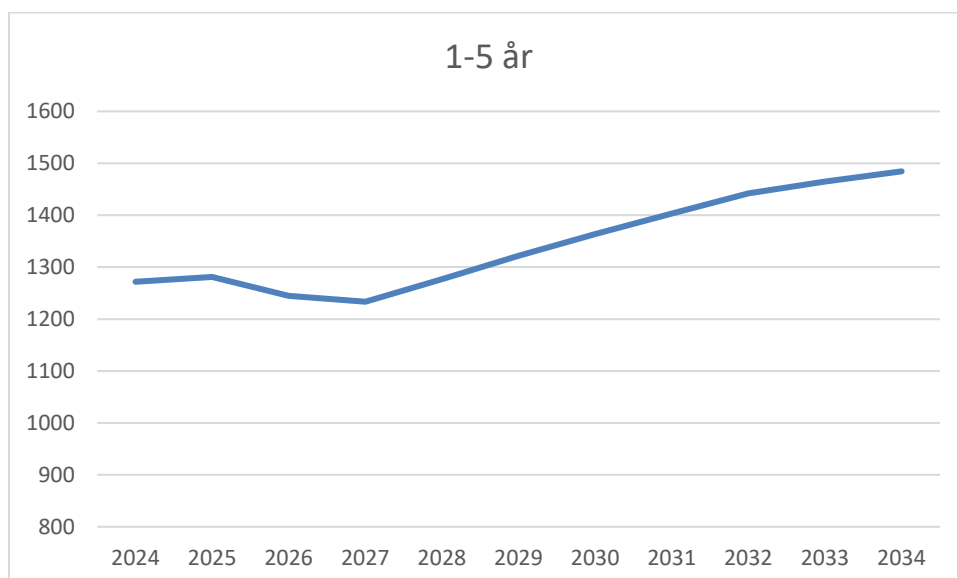
Namn	Antal platser	År	Kommentar
Avveckling Skogsdungen	-190	2029	Tillfälligt bygglov, ersätts med nya förskolor i västra Väsby. Tidplanen beror på den nya förskolan i VEA.
Väsby entré	120	2032	Uppdelat på två förskolor om 120 platser vardera, varav en planeras efter 2034. Tid för byggstart och färdigställande beror till stor del på tidplanen i Väsby entré-projektet.
Ny förskola VEA	120	2029	En ny förskola planeras i Västra Eds allé, tillsammans med en ny grundskola.

Tabell 3. Planerade kapacitetsförändringar i västra Väsby med preliminär tidplan.

Väsby entré ligger till stor del på den västra sidan men samtidigt nära de centrala delarna öster om järnvägen. Prognosen för bostäderna avser den västra sidan och förskolekapaciteten räknas in i västra Väsby's kapacitet, men förskolorna kommer i praktiken kunna försörja både västra och centrala Väsby.

4.3.3 Förskola centrala Väsby

Barn i förskoleålder ökar under hela prognosperioden med ca 210 barn, vilket är en minskning med ca 140 barn, jämfört med förra årets prognos. Fram till 2027 minskar antalet barn med ca 40, för att sedan öka med ca 250 barn 2027-2034. Under perioden utvecklas bostadsområdena Fyrklövern 1 och 2, Messingen, Optimus och Hasselnöten. Flera befintliga kvarter förtätas med nya bostadshus.



Figur 9. Utvecklingen av antal barn 1-5 år i centrala Väsby.

Nedan presenteras planerade kapacitetsförändringar och förskoleprojekt i centrala Väsby. En ny förskola planeras i Hasselnöten år 2027. Förskolan som var planerad på Smedsgårdstomten kommer att byggas i ett flerbostadshus som Väsbyhem bygger på platsen där Hopprepets rivs. En ny förskola planeras i Optimus, men det finns osäkerheter avseende genomförandet av det projektet. En utredning avseende en permanent lösning på tomten där förskolan Skogsbrynet finns idag, beställs under året. En preliminär tid för färdigställande är 2031, men utredningen får visa vad som är möjligt. Skogsbrynet, som har tillfälligt bygglov och bedrivs i förskolepaviljonger, behöver avvecklas 2029 utifrån nuvarande förutsättningar.

Följande nya förskolor planeras i centrala området:

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	95	87	118	128	91	52	16	-18	-51	-71	-88
Förskola centrala Väsby								120			
Förskola Hopprepets						100					
Hasselnöten				120							
Avveckling Hopprepets				-102							
Ekebo AGS tillfälligt	-80			80							
Optimus						120					
Avveckling Skogsbrynet						-186					
Ny differens	15	7	38	146	109	104	68	154	121	101	84

Tabell 4. Kapacitet och platsbehov för förskolor i centrala Väsby.

Namn	Antal platser	År	Kommentar
Hasselnöten	120	2027	Ny förskola byggs i Hasselnöten.
Optimus	120	2029	Detaljplanearbete pågår för att utveckla Optimusområdet med nya bostäder och även en förskola.
Hopprepet	100	2029	Förskolan som var planerad på Smedsgårdstomten planeras ingå i ett flerbostadshus på platsen där Hopprepet rivs.
Förskola centrala Väsby	120	2031	När Skogsbrynet avvecklas finns behov av nya förskoleplatser för att möta efterfrågan i centrala Väsby. Tomten där Skogsbrynet står idag, ska utredas avseende möjligheterna till permanent förskola.

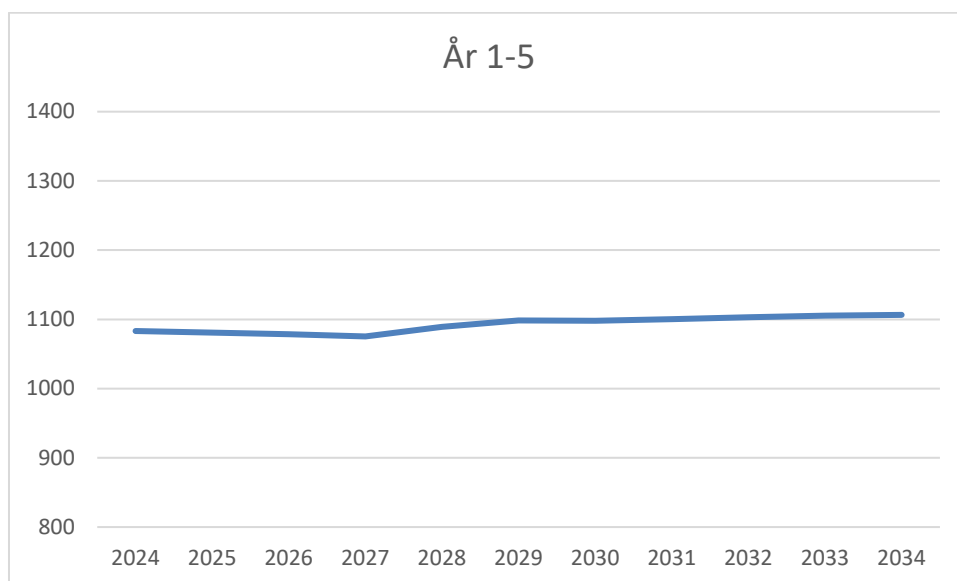
Tabell 5. Planerade kapacitetsförändringar i centrala Väsby med preliminär tidplan.

Utbildningskontoret har tillsammans med fastighetskontoret utrett möjligheten att tillfälligt ställa om Ekebo förskola till annan verksamhet (anpassad grundskola). Detta genomfördes 2024 och innebär en tillfällig kapacitetsminskning för förskolor i centrala Väsby under några år, innan förskolan kan tas i bruk igen. Fastighetsavdelningen har under förra året renoverat de delar som inte nyttjas.

Utbildningskontoret har identifierat en utmaning i de centrala delarna. Trots att det enligt statistiken finns tillräckligt med platser i centrala Väsby under hela perioden, får barn i Vilundaområdet inte plats på den förskola som önskats, vilket oftast är en förskola nära hemmet. Barnen hänvisas till förskolor i andra delar i centrala Väsby.

4.3.4 Förskola östra Väsby

Antalet barn i förskoleålder bedöms vara i stort sett oförändrad för perioden. Under denna period utvecklas bostadsområdet Wijk Oppgård. Det förekommer även förtätning av befintliga bostadsområden med bostadshus i kommunen.



Figur 10. Utvecklingen av antal barn 1-5 år i östra Väsby.

I östra Väsby finns ett stort överskott under hela perioden och inga nya förskolor planeras.

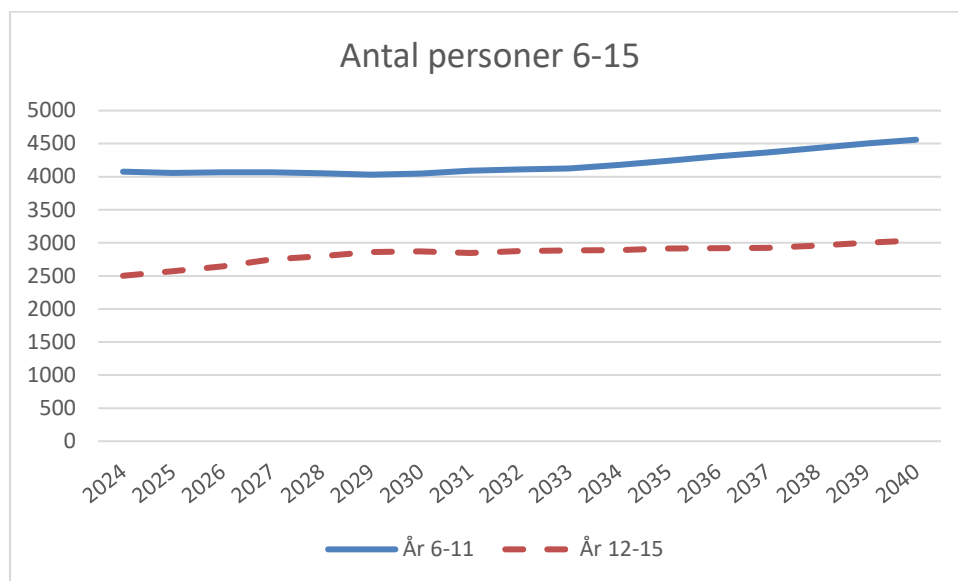
År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	222	225	226	229	217	208	209	207	204	202	201
Ny differens	222	225	226	229	217	208	209	207	204	202	201

Tabell 6. Kapacitet och platsbehov för förskolor i östra Väsby.

Ett förslag är att under 2025/2026 göra en genomgång av samtliga förskolor på östra sidan avseende byggnadernas tekniska status och ändamålsenlighet då det finns en stor överkapacitet bland förskolorna. Utredningen skulle göras i samarbete med huvudmännen.

4.4 Grundskola

Antalet barn i hela kommunen i åldrarna 6-15 ökar fram till 2040. Ökningen är ca 500 till år 2034, vilket är ca 200 personer färre jämfört med förra årets prognos, och med ca 1000 till år 2040, vilket är ca 500 personer färre jämfört med förra årets prognos.



Figur 11. Prognostiserad utveckling av antal barn 6-15 år 2024-2040.

Andelen elever i åldrarna 6-11 år som behöver en grundskoleplats i Upplands Väsby (nyttjandegrad) antas vara 93 procent. För åldrarna 12-15 år är nyttjandegraden 87 %.

4.4.1 Stadieindelning

Utbildningsnämnden beslutade 4 mars 2020 (UBN/2019:278) att en ny stadieindelning ska implementeras från och med höstterminen 2025 i samband med att Smedgårdsskolan planerades vara klar för verksamhetsstart.

Smedgårdsskolan planeras nu till HT 2027 och frågan angående en ny stadieindelning behöver utredas innan dess. Utbildningsnämndens inriktning är att utredningen ska göras under 2025. Syftet är att undersöka om en stadieindelning är möjlig att genomföra samt vilka konsekvenser det skulle få för varje enskild skola.

Bakgrunden till den nya stadieindelningen är följande. I och med läroplan (Lgr11), som trädde i kraft hösten 2011, och den nya skollagen (2010:800) förändrades förutsättningarna för stadieindelningen i grundskolan. I kursplanerna definieras ett centralt innehåll i varje ämne för årskurs 1-3, 4-6 respektive 7-9. Kunskapskraven stäms av i årskurs 3, 6 och 9.

Även lärarutbildningen förändrades i samband med att de nya styrdokumentet trädde i kraft. Lärarutbildningen följer indelningen i de tre stadierna och har olika inriktningar mot de tre stadierna 1-3, 4-6 och 7-9. I Upplands Väsby är skolorna tills vidare uppdelade i F-5 och 6-9.

4.4.2 Försörjningsplan grundskola

Lokalförsörjningsplanen utgår från befintlig kapacitet i mars 2025 och tillgänglig information angående tillkommande platser via nyproduktion och lokalutveckling enligt tabellerna nedan. Överkapaciteten F-5 för perioden är ca 150 platser större än förra året.

F-5

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	283	298	288	292	305	323	308	267	248	237	188
Smedsgärdet och AGS				260					100		
Väsbyskolan paviljonger				-161							
Runbyskolans paviljonger	120					-453					
Nya skolplatser VEA						420					
Ny differens	403	418	408	511	524	509	494	453	534	523	474

åk 6-9

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	251	192	129	35	-6	-61	-71	-48	-72	-84	-86
Smedsgärdet och AGS				40					200		
Väsbyskolan paviljonger				-69							
Runbyskolans paviljonger	60					-125					
Nya skolplatser VEA						180					
Ny differens	311	252	189	66	25	25	15	38	214	202	200

Tabell 7. Kapacitet och platsbehov för elever i hela kommunen.

4.4.2.1 Planeringsområden

Politiken beslutade följande i flerårsplanen med budget för 2022-2024 (KS/2021:4):
”Säkerställ en effektiv lösning av skolplatser - för att vara en attraktiv kommun behöver kommunen kunna ge kommunalt finansierad service i alla kommundelar och specifikt för de yngre barnen. En effektiv lösning som säkerställer möjlighet till skolplats inom rimligt avstånd för samtliga elever i Upplands Väsby, oavsett i vilken kommunedel man bor, från och med höstterminen 2022.”

Ovanstående inriktning innebär att planeringen av nya skolor behöver säkerställa att det finns tillräcklig plats inom varje delområde i Väsby, d.v.s. i västra, centrala och östra Väsby.

Tidigare var utgångspunkten att elever skulle ha tillgång till skolplats inom kommungränserna. Med det nya beslutet innebär det att det finns överskott av platser i både centrala och östra Väsby, men ett underskott i västra Väsby som ska arbetas bort. Kortsiktigt har behovet mötts genom paviljonger med tillfälliga bygglov. För den långsiktiga planen pågår utredningar avseende utveckling av permanenta platser som ska ersätta de avvecklade paviljongernas kapacitet. Totalt sett resulterar beslutet i ett överskott på platser i kommunen.

Året då en ny skola står på plats är det svårt att undvika en överkapacitet i skolan och i det område som skolan tillhör. En nybyggd skola är en kapacitet som fylls upp över tid för att möta den framtida ökningen av antal elever. Under en övergångstid, då nya skolor står klara som varje år fylls upp med nya elever, kan det finnas anledning att se över områdena och dess gränser, framför allt avseende elevflöden för de äldre eleverna för att nyttja lokalerna på ett effektivare sätt. De centrala och västra delarna har både paviljonger som ska avvecklas och nya skolor som ska etableras. Efter 2029 ingår det i planeringen att Smedsgärdsskolan och Västra Eds allé, tillsammans ska ersätta de tillfälliga lösningarna i respektive område.

4.4.2.2 Grundskola västra Väsby

Utredningar pågår för att lösa platsunderskottet på västra sidan som uppstår i och med avvecklingen av paviljonger år 2029. Inriktningen är att bygga ytterligare en skola i Västra Eds allé som ersätter paviljongerna på Runbyskolan. Där pågår ett detaljplaneprojekt som omfattar en ny grundskola för 600 elever, och dessutom en förskola för 120 barn. 2022 tillkom 180 platser, och 2024 ytterligare 180 platser, genom etableringen av tillfälliga paviljonger vid Runbyskolan. Med hjälp av paviljonger ska skolan ha en tillräcklig kapacitet F-9 som medger en lämplig fördelning av antal elever F-5 och 6-9, och bidrar till ett överskott på platser fram till 2029. På ännu längre sikt behövs ytterligare platser i västra Väsby, och preliminärt planeras det tillskottet inom exploateringsprojektet Njursta.

F-5

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	40	23	3	-3	32	34	42	36	25	12	-13
Avveckling Runbypaviljonger						-453					
Nya skolplatser VEA						420					
Paviljonger Runbyskolan	80										
Ny differens	120	103	83	77	112	81	89	83	72	59	34

åk 6-9

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	-45	-62	-73	-100	-120	-126	-137	-137	-139	-156	-161
Paviljonger Runbyskolan	100					-125					
Nya skolplatser VEA						180					
Ny differens	55	38	27	0	-20	29	18	18	16	-1	-6

Tabell 8. Kapacitet och platsbehov för elever i västra Väsby.

4.4.2.3 Grundskola centrala Väsby

I nedanstående tabell presenteras behov och kapacitetsförändringar för grundskolan i centrala Väsby. En kapacitetsökning om 600 platser är planerad i och med Smedsgårdsskolans etablering, i samband med avvecklingen av Väsbyskolans tillfälliga paviljonglösningar. Utbildningskontoret planerar att flytta anpassad grundskola, som idag finns på Ekebo förskola och Grimstaskolan, till Smedsgårdsskolan i väntan på att en permanent lösning etableras på annan plats. Detta bedöms tillfälligt minska Smedsgårdsskolans kapacitet med ca 300 platser.

F-5

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	97	111	90	92	71	50	15	-27	-43	-54	-79
Smedsgärdet				360							
Väsbyskolan				-161							
AGS Smedsgärdet				-100					100		
Ny differens	97	111	90	191	170	149	114	72	156	145	120

åk 6-9

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	253	224	197	145	139	98	75	76	41	33	27
Smedsgärdet				240							
Väsbyskolan				-69							
AGS Smedsgärdet				-200					200		
Ny differens	253	224	197	116	110	69	46	47	212	204	198

Tabell 9. Kapacitet och platsbehov för elever i centrala Väsby.

4.4.2.4 Grundskola östra Väsby

Till 2034 finns en bedömd överkapacitet på mer än 350 grundskoleplatser, se tabeller nedan.

F-5

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	173	190	224	232	231	270	282	290	300	312	314
Ny differens	173	190	224	232	231	270	282	290	300	312	314

åk 6-9

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Diff (kapacitet-behov)	53	38	15	0	-15	-23	1	22	34	49	56
Ny differens	53	38	15	0	-15	-23	1	22	34	49	56

Tabell 10. Kapacitet och platsbehov för elever i östra Väsby.

Följande kapacitetsförändringar planeras i Upplands Väsby:

Namn	Antal platser	År	Kommentar
Ny grundskola på Smedsgärdet	600	HT 2027	UBN har beställt en ny skola F-9 för 600 elever.
Ny skola västra Väsby	600	HT 2029	En utredning pågår för hur platsunderskottet från 2029 på västra sidan ska hanteras. Inriktningen är en ny grundskola i Västra Eds allé (600 elever).
Avveckling paviljonger Runbyskolan	-491	2029	Avveckling kan ske då permanenta lokallösningar i västra Väsby etablerats.
Avveckling paviljonger Väsbyskolan	-230	2027	Detta kan göras efter Smedgårdsskolans verksamhetsstart 2027 som kan ersätta de tillfälliga lokalerna.

Tabell 11. Planerade kapacitetsförändringar för grundskolan med preliminära tidplaner.

4.4.3 Anpassad grundskola

Upplands Väsby kommun har anpassad grundskola på Ekebo förskola (låg- och mellanstadiet) och Grimstaskolan (högstadiet) med ca 65 elever inskrivna idag.

Baserat på historiskt elevunderlag har ca 1,5 % av grundskoleeleverna platsbehov i Upplands Väsby anpassade grundskola, så på grund av prognostiserad befolkningsökning så behöver kapaciteten öka. Bedömningen är att den anpassade grundskolan behöver ha plats för ca 110 elever år 2030.

I samband med kapacitetsökningen är inriktningen att undersöka förutsättningarna för en sammanhållande anpassad grundskola F-9. Huvudspåret har varit Runbyskolan, men även andra skolor utreds för ändamålet. Under året har utbildningskontoret beslutat att den nya Smedgårdsskolan ska bli en tillfällig lösning för en sammanhållen grundskola från 2027. Framtida placering och tidplan för flytt utreds under året.

4.4.4 Skolans behov av idrottslokaler

Behovet av idrottslokaler för skolverksamhet ökar. Orsakerna är flera: elevantalet ökar, den reviderade timplanen innehåller fler idrottstimmar, skolor har infört mer idrott på schemat och Väsby nya gymnasium (VNG) har flera nya idrottsinriktningar.

Vittra i Väsby har idag sin idrott i Smedgårdshallen. Från och med den nya Smedgårdsskolans verksamhetsstart räcker inte längre Smedgårdshallen för båda skolornas idrottsverksamhet vilket innebär en ökad användning av Vilundahallens lokaler.

I västra Väsby behöver Runbyskolans tälthall avvecklas på sikt. I Runbyskolans utvecklingsprojekt, som drivs av fastighetsavdelningen, ingår det att utreda var på skolans fastighet den permanenta lösningen ska ligga.

4.5 Gymnasieskola

I Upplands Väsby kommun finns två gymnasieskolor. Både den kommunala Väsby Nya Gymnasium (VNG) och den privata Väsby Yrkesgymnasium, har sin verksamhet i Messingen.

De flesta av ungdomarna som är folkbokförda i Upplands Väsby går i gymnasieskola i annan kommun.

För platsanalyser inom gymnasieskolan är det relevant att utgå från ett regionalt perspektiv. Genom samverkansavtal mellan kommunerna i Stockholms län har ungdomar tillgång till alla nationella program i länet på samma villkor. Den stora valfrihet som samverkansavtalet medger, samt förutsättningen att en stor mängd skolor drivs i privat regi, innebär små möjligheter för kommunerna att förutsäga elevströmmarnas utveckling.

Antal 16-åringar med hemkommun i nordvästklustret bedöms öka med 135 de kommande sex åren, från 4364 år 2024 till 4499 år 2030. Det innebär en minskning av antalet 16-åringar jämfört med förra årets prognoser, som visade på en ökning med 414 mellan åren 2023-2029.

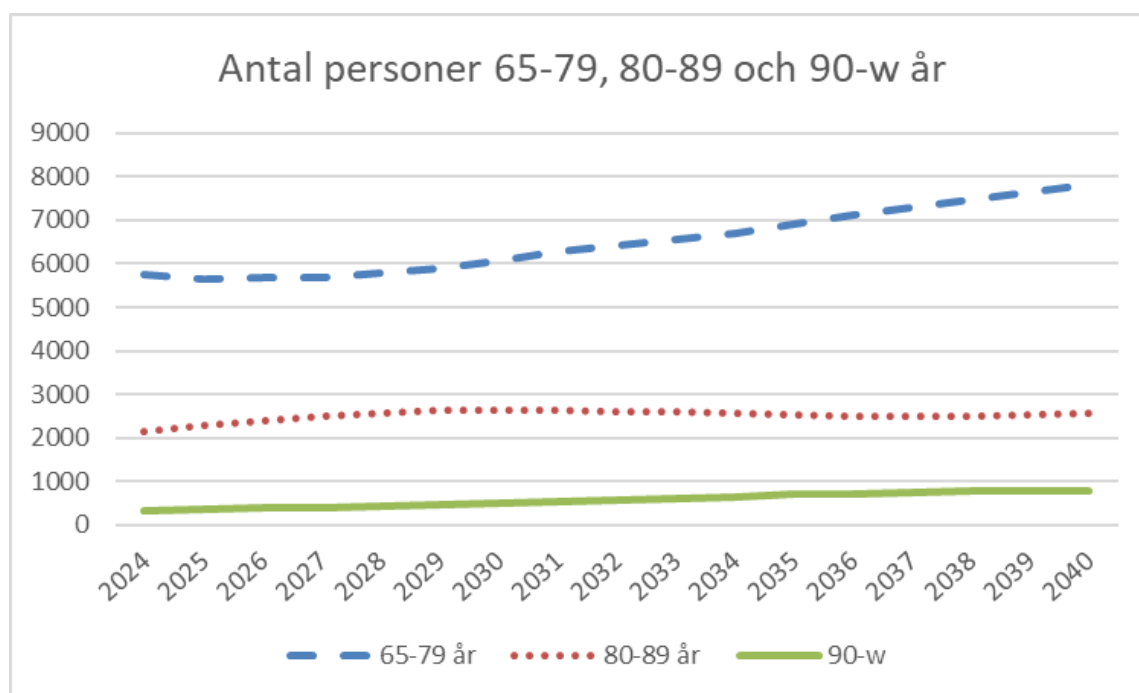
5 Lokalbehov omsorgsnämnden och socialnämnden

De kommande åren behövs fler platser för personer inom LSS och psykisk ohälsa. Antalet äldre ökar och det gör även behovet av platser på särskilt boende.

Omsorgsnämnden har tagit fram en analys som redovisar plats- och lokalbehov för särskilt boende för äldre samt bostäder med särskild service. Det uppskattade behovet gäller för kommunen som helhet, och är inte uppdelat på delområden. I detta kapitel redogörs kortfattat för platsbehov, pågående projekt och markbehov för nya enheter.

5.1 Särskilt boende för äldre

Antal personer 65-79, 80-89 och 90-w år enligt prognosen mars 2025 presenteras nedan.



Figur 12. Antal personer 65-79, 80-89 och 90-w år enligt prognosen mars 2025.

Sedan 2014 har Upplands Väsby använt sig av LOV (Lagen om valfrihetssystem) inom särskilt boende för äldre vilket innebär att det är de äldre som efter biståndsbeslut själva väljer var de vill bo utifrån de utförare som kommunen har avtal med. I januari år 2025 hade kommunen avtal enligt LOV med 34 privata äldreboenden, varav fyra ligger inom kommungränsen.

Vid början av 2025 fanns i kommunen tre särskilt boende för äldre som drivs i kommunal regi med totalt 153 platser, varav 150 är belagda. Kommunen har tagit över Silver Life, som fått namnet Gulddivan, vilket ökat boendets kommunala kapacitet p.g.a. högre kommunal beläggning. Med anledning av Lavendelgårdens avveckling har dock den totala kapaciteten minskat. Det finns nu fyra privata boenden anslutna till LOV med en kapacitet om 224 platser där kommunen idag placerar totalt 168 personer (i slutet av 2024).

Antalet platsköp utanför kommunen ökade från 27 till 46 platser förra året. Ökningen består av LOV-platser som ökade från 20 till 39 platser. I övrigt så köps sju platser via individavtal utanför valfrihetssystemet, på grund av särskilda skäl.

Social- och omsorgskontorets bedömning är att 1,46 procent av personer 65-79 år efterfrågar en plats på särskilt boende för äldre och 7,75 procent av personer 80-89 år samt 29,85 procent av de som är 90 år och äldre. Sammanräknat för hela målgruppen bedöms behovet öka med ca 140 platser till år 2034.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Differens (kapacitet-behov)	-2	-20	-33	-49	-60	-77	-90	-102	-118	-130	-141
Köp andra kommuner	46									-35	
Utredning nya platser			30								
Marieborg/Brobacken		18									
Silverlife högre nyttjandegrad	15										
Två nya äldreboenden						60				60	
Brobacken fler korttidsplatser	-19										
Lavendelgården	-28										
Ny differens	12	12	29	13	2	45	32	20	4	17	6

Tabell 12. Kapacitet och platsbehov avseende särskilt boende för äldre.

Kapaciteten inom egenregin bedöms vara 153 platser efter avvecklingen av boendet Lavendelgården samt övertagandet av Silver Life äldreboende.

Kommunen erbjuder även boenden utanför kommunen som ingår i valfrihetssystemet och i december 2024 köpte kommunen 39 platser, vilket räknas med i tabellen ovan tillsammans med köp via individavtal (sju platser).

För planeringsperioden finns behov av två nya äldreboenden, om ca 60 platser vardera. Dessutom utreds olika alternativ för att möta det ökade behovet på kort sikt. I dagsläget planeras anpassningar i Marieborg vilket kommer ge en kapacitetsökning i kommunal regi år 2025, se tabell ovan. Korttidsboendeplatser flyttas från Brobacken till Marieborg vilket ökar Brobackens kapacitet. Utöver det utreds ytterligare kapacitetsökningar på kort sikt i kommunal regi. Ovanstående kapacitetsökningar skulle minska behovet av exempelvis köp av platser i andra kommuner, och motverkar att enskilda inom målgruppen inte får sitt förstahandsval.

I tabellen ovan görs ett antagande att 75 procent av de privata utförarnas platser kommer vara för Upplands Väsbybys invånare. Förra året var antagandet 72 procent. Detta kommer variera på grund av LOV, och det är svårt att uppskatta hur många som väljer plats på ett LOV-boende inom kommunen.

Utifrån ovanstående preliminära kapacitetsökningar görs bedömningen att nya anpassningar och etableringar från kommunens organisation kan utveckla en tillräcklig kapacitet för särskilt boende för äldre över tid, men det förutsätter ytterligare köp av platser i andra kommuner, vilket ingår i tabellen som grova uppskattningar.

5.1.1 Dagverksamhet för äldre

Väsby Stöd och Omsorg har även en lokal för insatsen dagverksamhet för äldre. Lokalen ligger i centrala Upplands Väsby och bedöms i dagsläget inte uppfylla verksamhetens behov. Antalet brukare har ökat och lokalerna anses vara begränsande. Planering avseende ny lokallösning pågår.

Kommunen har ett valfrihetssystem inom dagverksamhet, men det har i dagsläget inga privata aktörer.

5.2 LSS

Behovet för målgruppen, vuxna personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), bedöms enligt nyckeltal öka med ca 30 platser för perioden. Det är svårt att göra prognos för målgruppens behov av boende, bl.a. då behoven varierar årsvis, men omsorgskontoret har sett att behovet av boende ökar inom målgruppen.

I slutet av 2024 fanns det åtta gruppboendestäder och två serviceboendestäder med sammanlagt 82 platser som drevs i kommunal regi. Sex privata gruppboendestäder bidrog med 21 platser till kommunen, men hade en total kapacitet om 34 platser. Ett gruppboende om fem platser drivs på entreprenad på uppdrag av kommunen.

Ibland kan ett LSS-boende inte möta de särskilda behov som den enskilde har, exempelvis om någon som tillhör personkrets enligt LSS har en samsjuklighet i form av missbruk och psykisk ohälsa. I dessa fall kan behovet tillgodoses genom köp av plats på ett HVB som är en insats utifrån socialtjänstlagen (SoL). I slutet av 2024 köpte kontoret 13 SoL-platser för målgruppen.

Under 2023 planerades en servicebostad om 12 platser stå klar i kvarteret Fyrklövern, som skulle ha ersatt platser på Kavallerigatan som lades ner. På grund av ekonomiska förutsättningar genomfördes inte den etableringen. Den potentiella etableringen på tomten i Wijk Oppgård är också bortprioriterad av ekonomiska skäl. Nya möjligheter avseende kommunala etableringar undersöks vidare.

Platser som inte går att tillgodose inom kommunens försorg kommer behöva köpas utanför kommunen, det är dock svårt att avgöra hur många platser som behövs då behovet varierar över åren. Under planperioden kommer sannolikt fler behöva boende utanför kommunen för att tillmötesgå särskilda behov som inte kan tillgodoses inom kommunen. Ett antagande om att 37 platser för LSS och 13 platser för SoL ligger kvar från 2024 har gjorts i tabellen nedan, och där framgår också att platsköpet ökar fram till 2034.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Differens (kapacitet-behov)	-56	-57	-59	-61	-64	-68	-71	-74	-77	-80	-82
Köp utanför kommunen LSS	37					1	2	2	2	2	2
Köp utanför kommunen SoL	13	1				1	1	1	1	1	
Befintligt bestånd (utreds)											
Privat LSS grupp (Söderbyv/Hasselnöten)		3	3								
Privat LSS grupp (Centrala/Messingen)				3	3						
Privat LSS grupp MK 10 (Karlslund)		3									
Ny differens	-6	0	1	2	2	0	0	0	0	0	0

Tabell 13. Platskapacitet och platsbehov för LSS fram till 2034.

I kommunens flerårsplan 2022-2024 fick omsorgsnämnden i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen genom markanvisning låta en fristående aktör förvärva, bygga och drifta en gruppboendestad för LSS i Wijk Oppgård. Markanvisningen gick dock inte att genomföra. Som alternativ har förutsättningarna för en kommunal servicebostad utretts på platsen, men har på grund av ekonomiska förutsättningar avskrivits. Istället utreds andra alternativ.

Fem nya privata gruppboenden kan efter tillstånd från IVO och med egna lokaler starta under åren 2025-2028. Ungefär hälften av dessa tillkommande platser bedöms kunna räknas in i planen för att möta de kommunala behoven.

Under senare delen av perioden bedöms det finnas behov av fler LSS-bostäder för att minska antalet platsköp utanför kommunen.

5.2.1 Daglig verksamhet enligt LSS

Väsby Stöd och Omsorg driver daglig verksamhet enligt LSS i flera lokaler. Samtliga av dessa lokaler finns i centrala Upplands Väsby och lokalerna uppfyller för närvarande de behov som finns, med undantag för Ateljén och media som är en del av Kultureliten.

Kultureliten, som för drygt två år sedan flyttade till Smedbyskolan, består av flera delar. Ateljén och media kan i dagsläget inte ta emot fler deltagare och det arbetas för att hitta nya lokaler för dessa verksamheter. Kulturelitens musikverksamhet stör skolverksamheten och utredning pågår för att finna nya lokallösningar.

Kommunen har även infört ett valfrihetssystem inom daglig verksamhet vilket eventuellt kan påverka behovet av lokaler på lång sikt. I dagsläget finns en privat verksamhet inom valfrihetssystemet.

5.3 Psykisk ohälsa

Den psykiska ohälsan ökar i Sverige och befaras fortsätta öka, delvis till följd av ungas ökade psykiska ohälsa. Mellan januari till oktober förra året ökade antalet ärenden inom enheten med 9 %. År 2023 var ökningen 5,9 %, år 2022 10,2 %, år 2021 17,9 %, år 2020 8,8 % och år 2019 15%.

Behovet av försöksboende (enskilda personer hyr i andrahand av kommunen under särskilda förutsättningar) eller andra tillfälliga boenden beräknas fortsätta öka för målgruppen, dels eftersom målgruppen ökar och dels för att det råder fortsatt bostadsbrist i länet. Det upplevs vara en svårighet för målgruppen att vara kvar och även att komma in i det ordinarie bostadsbeståndet.

2024 var behovet för boendeplatser inom socialpsykiatri 54 årsplatser. 30 av dessa finns på boende med särskild service inom kommunen, övriga platser köps utanför kommunen.

2023 ökade kommunens kapacitet från 24 till 30 platser till följd av flytten från Dragonvägen till Hovslagargatan (tidigare äldreboendet Speldosan).

Enligt social- och omsorgskontoret ökar det prognostiserade behovet för målgruppen fram till år 2034 med 20 årsplaceringar. Det är en minskning med 10 årsplaceringar jämfört med förra årets prognos. Kontoret gör bedömningen att kommunen behöver minst ett ytterligare boende med ca 10 platser under planperioden. Utöver dessa bostäder kommer ett visst antal av det beräknade behovet av boendeplatser tillgodoses genom HVB på grund av speciella behov.

Social- och omsorgskontoret har gjort en beställning till kontoret för samhällsbyggnad om utredning av 10-12 stödboendeplatser. Boendet planerades tidigare att byggas i kvarteret Ekebo och omfatta ca 15 platser samt en gemensamhetslägenhet. Byggnationen har dock blivit försenad till följd av en skyfallsutredning. Om ett stödboende realiserats skulle flera placeringar utanför kommunen kunna hämtas hem. I dagsläget är dock behovet större av fler

platser inom bostad med särskild service, och social- och omsorgskontoret avvaktar med planerna på ett stödboende.

5.3.1 Daglig sysselsättning och boendestöd

Gnistans dagliga sysselsättning samt boendestödet har sina verksamheter på Anton Tamms väg 1, pl. 5 sedan december 2022. Då kommunens verksamheter, som idag sitter i kommunhuset i Väsby centrum, ska samlokaliseras på Anton Tamms väg kommer verksamheterna inom socialpsykiatri, Gnistan och boendestöd, flytta till lokaler i Pyramiden under våren 2025.

6 Lokalbehov kultur- och fritidsnämnden

I takt med att kommunens invånare ökar behövs fler lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsaktiviteter. Ett av kultur- och fritidsnämndens mål är att främja en mångfald av kultur- och fritidsaktiviteter för Väsbyborna att delta i eller uppleva. I dagsläget har flera av kultur- och fritidsnämndens verksamheter svårt att växa på grund av platsbrist.

Kultur- och fritidsnämnden ska också verka för god folkhälsa hos Väsbyborna, vilket bland annat innebär att säkerställa att tillräckligt med lokaler finns för kommunens och föreningslivets olika kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter.

Årsskiftet 2024/2025 fanns det 50 323 invånare i kommunen, och utav dessa var 8 911 personer mellan 7 och 20 år. I slutet av år 2034 antas befolkningen ha ökat till 57 756 invånare, och antal barn och unga mellan 7 och 20 år förväntas då vara ca 9 939. Prognosen visar alltså att barn och unga fortsätter öka i antal.

I detta kapitel redogörs kortfattat för behoven och pågående projekt.

6.1 Kultur och ungdom

Under kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde ligger kulturverksamheter (bibliotek, kulturskola, Gunnes gård, naturskolan, allmänskultur, föreningar och bidrag), ungdomsverksamheter (fritidsgårdar, ungdanshuset Vega) samt fritidsverksamheter (idrottsanläggningar, friluftsanläggningar, föreningar och bidrag).

Kommunens naturskola håller till i Skeppartorp i Sättra naturreservat. Gunnes gård i Smedby är en bondgård rekonstruerad från en och samma utgrävning vilket är exklusivt och sticker ut bland Europas vikingadestinationer. Både Gunnes gård och Naturskolan driver musei- och utbildningsverksamhet för skolbarn och andra besökare. Naturskolan inriktar sig mest mot kommuninvånare medan Gunnes gård når lokala, nationella och internationella besökare.

För att kunna ta emot fler skolklasser, och möta det ökade antalet turister som besöker Gunnes gård, finns behov av utvecklade lokaler. Behovet består av permanenta toaletter, omklädningsrum och en återvinningsstation och önskemålet är att samla dessa funktioner i en servicebyggnad. En utredning angående förutsättningarna för en ny servicebyggnad pågår.

Det finns fyra fritidsgårdar för barn i åk 6-9 i kommunen. En av fritidsgårdarna drivs av en extern utförare, och tre av kultur- och fritidskontoret. I Susebovillan har ungdanshuset Vega sina lokaler för ungdomar mellan 16- 20 år. Ungdomsverksamheten erbjuder trygga mötesplatser, bra möten mellan ungdomar, roliga och meningsfulla aktiviteter samt bidrar till ungas icke formella lärande. Fritidsgården är en viktig arena som bl.a. bidrar till ett tryggare Väsby och till kommunens brottsförebyggande arbete. Stockholmsenkäten pekar på att det finns ett fortsatt behov av lokaler för ungdomsmötesplatser. Det finns också ett uttalat behov av ytterligare fritidsgårdar utanför de centrala delarna.

Mellan augusti 2019 och sommaren år 2022 har ungdomsenheten haft verksamhet i Sigmaområdet i Väsby hems tillfälliga lokaler. De har behövt lämna dessa lokaler då området ska exploateras. Detta har lett till att verksamheten flyttat in i Susebovillan. Sigma är ett område som gynnas av att ha verksamheten på plats i området. I området har en gruppverksamhet etablerats för ungdomsenheten år 2023.

Ett ytterligare behov är ett nytt konstkärv. Den nuvarande lokalen för arkivet är inte anpassad för ändamålet. Vid planeringen av det nya kommunhuset bör ett nytt ändamålsenligt konstkärv inkluderas.

6.1.1 Bibliotek

Folkbiblioteket i Messingenhuset ligger centralt i Väsby och nära till kollektivtrafik. Folkbibliotekets nuvarande geografiska läge gör att det saknas tillgänglig biblioteksverksamhet utanför de centrala delarna. Biblioteket har från hösten 2023 en ny permanent enhet i Sigma med fokus på aktiviteter och det finns även möjlighet att låna och lämna böcker. Den geografiska spridningen av biblioteket är fortfarande begränsad. Det är viktigt att se över möjligheter till biblioteksfilialer i bostadsnära områden utanför den centrala kärnan, för att erbjuda Väsbyborna likvärdig tillgänglighet till bibliotek. För närvarande pågår arbete inför en kommande flytt till nya bibliotekslokaler, som ska byggas av Väsbyhem på Centralvägen (gamla medborgarhusets plats).

6.1.2 Kulturskolan

2017 utvecklades musikskolan till en kulturskola som nu erbjuder kurser i musik, teater, dans, konst och nycirkus. Utvecklingen till kulturskola innebär ett utökat elevantal samt ett behov av anpassade lokaler för de olika kulturverksamheterna. Med avgiftsbelagda och avgiftsfria kursplatser samt deltagare i lovkurser är det sammantagna kursplatsdeltagarantalet i kulturskolan 1441 för år 2024 (2023:1229).

Under våren 2024 sammanställdes en rapport om samnyttjande av kommunens lokaler. I rapporten konstateras att kulturskolan har tillgång till verksamhetslokaler i Messingen, i Ateljén på Ladbrovägen samt tillgång till lokaler i flera av kommunens grundskolor samt att kulturskolan har ett visst behov av tillgång till fler anpassade lokaler i skolorna.

Kulturskolans behov av samnyttjande av skollokaler är under eftermiddags- och kvällstid, vilket ställer krav på skolornas möjlighet att ha lokalerna öppna utan att ordinarie skolpersonal finns på plats. Särskilt lämpliga skollokaler att samnyttja är musiksalar och idrottssalar (för dans).

I Messingenhuset har kulturskolan tillgång till scenrummet en kväll i veckan, multihallen och ABBA-aulan tre kvällar i veckan. Sedan augusti 2023 bedrivs konst- och musikundervisning i Ateljén (tidigare språkintröts lokal) och från augusti 2024 bedrivs även undervisning i Stop motion i Ateljén. Under hösten 2024 startas ett samarbete med biblioteket för att bedriva skapande workshop under helgerna tillsammans med Sverige-finska föreningen.

Kulturskolan behöver inom de närmaste åren fler lokaler anpassade för deras olika verksamheter. Cirkusverksamheten behöver tillgång till sporthallar eller gymnastiksalor med låsbart förrådsutrymme för cirkusens redskap. Teaterverksamheten kräver lokaler som är rymliga och har tillgång till förråd för rekvisita och kostym i nära anslutning. Lokaler för musikverksamheten behöver vara stora och ljudisolerade. Lokalerna behöver vara belägna i Messingen eller kommunens grundskolor, alternativt i närheten av dessa.

Lokaler i grundskolorna eller ute i kommundelarna behövs för att öka tillgängligheten för de yngre eleverna som inte kan ta sig till Messingenhuset på egen hand. Kulturskolans verksamhet i skolorna sker utanför skoltid vilket är en utmaning då lokaler i skolor ofta är uppbokade för personalmöten, hemspråk och extrastöd eller liknande. I nuläget samarbetar kulturskolan med såväl kommunala som fristående skolor om ytor. För musikverksamhetens

enskilda undervisning ute i skolorna behövs en lokal på 15-20 kvadratmeter med förvaringsmöjlighet (låsbart skåp) på varje skola och tillgången är i dagsläget ytterst begränsad. En utredning för ökat samnyttjande pågår, som syftar till att anpassa och tillgängliggöra lokaler på ett mer effektivt sätt för föreningsliv och medborgare.

En utredning av det totala behovet av danslokaler i kommunen behövs. Dansföreningars lokalsituation möter en osäker framtid. Dessutom är kulturskolan i behov av danslokaler. Från föreningarnas håll finns ett uttryckt behov av en danssal med anpassat parkettgolv.

I nedanstående tabell redovisas behovet av nya eller utvecklade lokaler för kultur och ungdom utifrån Kultur- och fritidsnämndens behovsanalys (KFN/2024:59).

Behov av nya eller utvecklade lokaler		
<i>Behov</i>	<i>Plats</i>	<i>Information</i>
Lokaler till kulturskolans olika verksamheter	Behöver utredas	I skolorna, Messingen eller på annan plats i kommunen.
Danssal för kulturskolan m.fl.	Behöver utredas	Behovet finns med i planerna för specialhallen för gymnastik.
Mellanstor scen/aula	Behöver utredas	Plats för ca 150 sittplatser med enklare teknik.
Biblioteksfilial	Utanför centrumkärnan	Behöver utredas. Placeras med fördel nära kollektivtrafik och vid en plats som har ett naturligt flöde av människor.
Fritidsgård	Östra Väsby	Över 2 500 barn och unga saknar fritidsgård i närområdet.
Fritidsgård	Sigma	Mer verksamhet och närvaro av vuxna behövs för att motverka negativ utveckling i området.
Parklek	Sigma	Parklek är en bemannad lekpark som erbjuder både inomhus- och utomhusaktiviteter.
Konstarkiv	Ingår i nytt kommunhus	Med ändamålsenlig fysisk utformning samt inomhusklimat för förvaring av konst.
Utveckling av Gunnes gård	Smedby/Gunnes gård	Utredning pågår

Tabell 14. Kultur- och fritidsnämndens behov av nya eller utvecklade lokaler.

6.2 Idrott och fritid

Fysisk aktivitet gör oss friskare, både fysiskt och psykiskt. Fysisk träning behöver inte innebära att träna hårt. Rörelseglädje kan lika väl bestå av lek och promenader som att vara aktiv i en idrottsförening. Förutom att förbättra livskvalitén hos den enskilda individen bidrar rörelseglädje till en god folkhälsa.

I Upplands Väsby kommun finns idag sju sporthallar, åtta gymnastiksal, en multifunktionshall (Messingen), åtta konstgräsplaner (varav tre 11-spelsplaner, två 9-spelsplaner, två 7-spelsplaner samt en fotbollshall), två naturgräsplaner (varav en 11-spelsplan och en 7-spelsplan), två ishallar och en simhall.

Väsbys befolkning växer och den demografiska utvecklingen kommer att påverka kommunen när det gäller behov och krav på tillgången av fler anläggningar.

Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer har i samarbete med Region Stockholm tagit fram ett förslag på nyckeltal gällande vissa idrottsanläggningar för en storstadsregion. Nyckeltalen uttrycks som ett bedömt behov utifrån antal invånare per hall i åldrarna 7-20 år. Kultur och fritidsnämnden har valt att uppge ett intervall där den lägre siffran står för en högre ambition (ex. 1300 barn per anläggning avseende sporthall) och den högre för en något lägre ambition (ex. 2000 barn per sporthall). För varje nytt år ökar behovet av anläggningar om utbudet består, under förutsättning att befolkningen (7-20 år) fortsätter öka. I nedanstående tabell redovisas nyckeltalen tillsammans med utfallet i kommunen år 2024.

<u>Typ av anläggning</u>	<u>Nyckeltal</u>	<u>Upplands Väsby (utfall 2024)</u>
Sporthall	1 300-2 000	1 485
Konstgräs	1 100-1 500	1 114
Simhall	6 000- 9 000	8 911
Ishall	7 000-9 000	4 456
Friidrott	9 000-11 000	8 911

Tabell 15. Antal invånare 7-20 år per idrottsanläggning.

Ovanstående nyckeltal bedöms vara applicerbara när det gäller idrotter som innebandy, handboll, basket, badminton, fotboll, amerikansk fotboll, simning, ishockey, konståkning och friidrott. Dessa typer av anläggningar möter dock inte behovet för alla idrotter i kommunen.

En annan viktig aspekt gällande nyckeltalen är att de inte säger något om kvaliteten eller funktionen i sporthallarna. Även om det kvantitativa måttet på sporthallarna ser bra ut så håller de befintliga sporthallarna inte alltid tillräckligt hög kvalitet avseende långsiktig hållbarhet, spelplansstorlek, sportgolvens användarduglighet, ventilation och underhåll. Dessutom saknas ofta vissa funktioner, exempelvis säkerhetsutrymmen och förrådsytor, för att hallarna ska fungera tillfredsställande för verksamheterna.

Nyckeltalen ovan tar enbart hänsyn till antalet invånare i åldrarna 7-20 år. Detta med anledning av att det är den prioriterade målgruppen för de flesta kommuner när det gäller idrotts- och fritidsområdet. Med tanke på Upplands Väsby kommuns idrottsstrategiska plan – Aktiv hela livet, kultur- och fritidsnämndens uppdrag om att utveckla folkhälsoarbetet samt Riksidrottsförbundets strategi 2025 så måste även hänsyn tas till de yngre invånarna samt vuxna och äldre.

Intresset för att aktivera sig på egen hand och att idrotta utanför föreningslivet behöver också beaktas. Behovet av spontanaktivitetsområden är dock svårt att förutspå. Nämndens prioriterade målgrupp, barn och unga, vill också nyttja exempelvis sporthallar utanför föreningslivet, vilket idag endast är möjligt i väldigt liten utsträckning.

En ökad satsning på både nationell och lokal idrottsutbildning, med fler idrotter, på Väsby Nya Gymnasium kommer kräva större idrottsutrymme. I dagsläget finns följande idrottsprofiler: simning och triathlon (nationell idrottsutbildning NIU) samt innebandy, fotboll och ishockey (lokal idrottsutbildning LIU). Det är möjligt att idrottsprofilerna på sikt utvecklas ytterligare vilket skulle öka behovet av lokaler.

Det är mycket viktigt att bevara och utveckla skogs- och naturområden för de idrotter som bedriver sin verksamhet i skog och mark, samt för alla Väsbybors möjlighet till motion och rekreation. I kommunen finns flera områden med elljusbelysta motionsspår och utomhusgym samt ett flertal andra typer av aktivitetsområden. Närheten till ett aktivitetsområde beror på var i kommunen man bor, men Väsby ligger bra till när det gäller medborgarnas närhet till motionsspår. Det finns dock ett stort behov av att tillgänglighetsanpassa ett antal motions- och rekreationsområden i kommunen.

Utifrån kultur- och fritidskontorets trendspaning uppmärksammas futsal som en snabbt växande idrott nationellt som kan locka barn och unga från idrottsvaga områden, samt kommunens befintliga pumptrack i Vilundaparken som bedöms vara extremt välanvänd, medan Smedbyområdets pumptrack kan utvecklas.

Nedanstående tabeller beskriver Upplands Väsby's behov av idrottsanläggningar fram till 2040, baserat på ovanstående nyckeltal (hög ambition). Preliminära kapacitetsökningar är inkluderade.

Sporthall

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Differens (kapacitet-behov)	-0,96	-1,00	-1,07	-1,19	-1,28	-1,36	-1,44	-1,54	-1,59	-1,65	-1,71	-1,77	-1,84	-1,91	-2,00	-2,09
Virahallen (sporthall)	1															
Specialhall gymnastik (utreds)																
Idrottshall Runby (skolbehov)																
Sporthall Västra Eds allé					1											
Ny differens	0,04	0,00	-0,07	-0,19	0,72	0,64	0,56	0,46	0,41	0,35	0,29	0,23	0,16	0,09	0,00	-0,09

Tabell 16. Upplands Väsby's behov av sporthallar utifrån nyckeltal.

Vid nya Viraskolan byggs en fullstor sporthall år 2025. Den nybyggda Virahallen kommer till så stor del som möjligt anpassas för badminton.

I samband med planeringen av en ny skola vid Västra Eds allé planeras en sporthall med läktare. Detaljplanearbete pågår och tidplan för färdigställande är 2029. Runbyskolans behov av idrottshall utreds inom Runbyskolans utvecklingsprojekt som drivs av fastighetsavdelningen.

En ny specialhall för Gymnastikens trampolin- och truppverksamhet behövs så snart som möjligt. Många barn och unga är aktiva inom trampolin- och truppverksamheten och det stod ca 400 barn i kö till verksamheterna (december 2018). Från början var önskemålet att hallen skulle placeras i Vilundaparkens lågdel, sedan gjordes en lokaliseringsutredning i västra Väsby. Sigma-området har utretts men hinder har uppstått då Trafikverket studerar platsen avseende utveckling av en ny trafikplats. Alternativa placeringar undersöks.

Konstgräsplan

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Differens (kapacitet-behov)	-0,23	-0,28	-0,36	-0,50	-0,60	-0,70	-0,79	-0,91	-0,97	-1,04	-1,11	-1,19	-1,26	-1,35	-1,46	-1,56
11-spelsplan Västra Eds allé					1											
11-spelsplan östra (lång sikt)																
Ny differens	-0,23	-0,28	-0,36	-0,50	0,40	0,30	0,21	0,09	0,03	-0,04	-0,11	-0,19	-0,26	-0,35	-0,46	-0,56

Tabell 17. Upplands Väsby's behov av konstgräsplaner utifrån nyckeltal.

En fullstor fotbollshall etablerades i Vilundaparken 2022. Fotbollshallen är i första hand tänkt som en träningshall som ger möjlighet till fotbollsträning under vinterhalvåret. Den konstgräsplan som fanns i Vilundaparken har avvecklats i samband med hallbygget, och behöver ersättas eftersom fotbollshallen egentligen skulle resultera i ett tillskott av en ytterligare fotbollsplan. Fotbollsverksamheten i Upplands Väsby fortsätter växa och intresset för både organiserad och spontan fotboll ökar, vilket ökar efterfrågan på ytterligare 11-spelsplaner. Nya ytor har utretts för ändamålet. En lokaliseringsutredning avseende 11-spelsplan i östra Väsby är klar och en potentiell yta har föreslagits av samhällsbyggnadskontoret, vid Vallentunavägen nära Söderviksskolan. En ny 11-spelsplan ingår i projektet med ny skola och idrottshall i Västra Eds allé.

Simhall

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Differens (kapacitet-behov)	-0,51	-0,52	-0,53	-0,56	-0,58	-0,59	-0,61	-0,63	-0,64	-0,66	-0,67	-0,68	-0,70	-0,71	-0,73	-0,75
Ny differens	-0,51	-0,52	-0,53	-0,56	-0,58	-0,59	-0,61	-0,63	-0,64	-0,66	-0,67	-0,68	-0,70	-0,71	-0,73	-0,75

Ishall

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Differens (kapacitet-behov)	0,71	0,70	0,69	0,66	0,65	0,63	0,62	0,60	0,59	0,58	0,57	0,56	0,54	0,53	0,51	0,50
Ny differens	0,71	0,70	0,69	0,66	0,65	0,63	0,62	0,60	0,59	0,58	0,57	0,56	0,54	0,53	0,51	0,50

Friidrott

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Differens (kapacitet-behov)	-0,01	-0,01	-0,02	-0,04	-0,05	-0,06	-0,07	-0,09	-0,10	-0,10	-0,11	-0,12	-0,13	-0,14	-0,16	-0,17
Ny differens	-0,01	-0,01	-0,02	-0,04	-0,05	-0,06	-0,07	-0,09	-0,10	-0,10	-0,11	-0,12	-0,13	-0,14	-0,16	-0,17

Tabell 18. Upplands Väsby's behov av simhallar, ishallar och friidrottsanläggningar utifrån nyckeltal.

Kommunens simhall, Vilundabadet, drivs av Medley. Bassängerna används av allmänheten, föreningar, skolor. LSS-verksamhet m.fl. Aktiviteterna omfattar bl.a. motionssim, rehabilitering, simundervisning, simträning, babysim, vattengymnastik och rekreation. När Vilundabadet byggdes dimensionerades det för ca 150 000 besökare. Anläggningens bad- och träningsverksamhet är attraktiv och de senaste åren har antalet besökare uppgått till ca 250 000 per år. Vilundabadet har stora renoveringsbehov och det pågår utredningar för hur renoveringsbehoven ska hanteras.

Friidrottens anläggningskapacitet ligger något under nyckeltalet på sikt, men friidrottsanläggningen anses ändå ha en tillräcklig kapacitet framöver. Utomhusanläggningen har dock vissa begränsningar, vilket delvis beror på att friidrott och fotboll inte kan pågå samtidigt, bl.a. på grund av skaderisken.

Tabellen nedan redogör för planerade projekt. Omläggning av konstgräsplaner, renovering av elljusspår och andra underhållsåtgärder är inte medtagna, dessa presenteras istället i kultur- och fritidsnämndens flerårsplan och verksamhetsplan. Investering och medel för kapitaltjänst och drift beslutas i flerårsplanen.

Namn	År	Kommentar
Virahallen	2025	Ny idrottshall (träningshall) med fullstora mått vid nya Vikskolan.
Sporthall västra Väsby	2029	Byggs samtidigt som ny grundskola i västra Eds allé. Detaljplanearbete pågår.
Konstgräsplaner	2029	11-spelsplan i västra Väsby, invid ny sporthall och skola i västra Eds allé. Lokaliseringsutredning har resulterat i förslag på potentiell tomt för 11-spelsplan vid Vallentunavägen, nära Söderviksskolan.
Specialhall gymnastik		Placering av specialhall för gymnastik utreds. Danssal förväntas ingå.
Övrigt	2025-	Utredning avseende renoveringsbehovet simhall.

Tabell 19. Utvecklingsplan idrottsanläggningar – projekt med preliminära tidplaner.

Ett utomhusgym finns med i detaljplanen för Järnvägsparken, och förväntas bli klart 2026. Dessutom planeras det för en ny läktare till Bollstanäs bollplan (BIP 1).

Utöver ovanstående finns ytterligare behov som behöver utredas närmare. Exempelvis har kultur- och fritidsnämnden gett kultur- och fritidskontoret i uppdrag att utreda möjligheten till utökning av rasthagar. Denna utredning ska undersöka placering av rasthagarna och dess miljöpåverkan.

7 Lokalbehov kontorslokaler

Kommunens centrala administration är lokaliserad till tre byggnader – Kommunhuset i Väsby centrum, Pyramiden på Centralvägen och lokaler på Anton Tamms väg. Dessutom finns ett antal inhyrda satellitlokaler där det bedrivs en mer verksamhetsnära administration.

Under 2022 genomfördes en flyttkedja för att effektivisera lokalytorna. Då lämnade kommunen lokalerna i Stora Väsby, lokaler på Industrivägen och Centralvägen och flyttade dessa till kommunhuset, Anton Tamm och Messingen.

Nu planeras en samlokalisering av kommunens centrala organisation. Anton Tamms väg kommer att bli det nya kommunhuset och beräknas vara anpassat och klart för samtliga berörda verksamheter år 2026/2027.

7.1 Kommunhuset Väsby centrum

Sedan 2020 hyr kommunen in lokalerna av Nyfosa fastigheter AB. I kommunhuset sitter för närvarande en stor del av socialkontoret samt en del av avdelningen för kontorsservice och del av avdelningen för medborgarservice och kansli. I huset finns också reception, centralarkiv samt ett antal bokningsbara mötesrum. Arbetsplatserna i kommunhuset består huvudsakligen av enskilda rum men där finns också rum planerade för 2-3 personer samt några mindre kontorslandskap för 4-6 personer. Det sitter ca 210 personer i kommunhuset. Den totala ytan är 4 868 kvadratmeter vilket motsvarar ca 23 kvm per anställd inklusive arkiv, reception, trapphus etc.

Lokalerna i kommunhuset är något omoderna och har inte önskvärd flexibilitet för nya arbetsformer och samarbete. Kommunhuset har även brister när det gäller tillgänglighet för funktionshindrade. Under senare år har flera arbetsmiljöproblem uppmärksammats. Exempelvis har det läckt in vatten, och återkommande felanmälningar avseende temperatur och ventilation har inkommit. Många åtgärder har gjorts de senaste åren men fortfarande upplevs det problematiskt när utetemperaturen blir väldigt låg eller hög.

7.2 Pyramiden

På Industrivägen/Centralvägen ligger Pyramiden som hyrs av Väsbyhem. I lokalerna sitter delar av kommunledningskontoret och socialkontoret samt kommunens politiska ledning. Arbetsplatserna i Pyramiden består huvudsakligen av enskilda rum men det finns också ett större antal rum planerade för 2-3 personer. Där finns även ett antal bokningsbara mötesrum. Sammanlagt sitter det ca 85 personer i Pyramiden. Den totala ytan är på 2 368 kvm vilket motsvarar ca 28 kvm per anställd.

Lokalerna främjar inte samarbete och är inte flexibla med avseende på att skapa nya arbetsformer.

7.3 Anton Tamms väg

Kommunen hyr Anton Tamms väg av Property Partner. I lokalerna sitter kontoret för samhällsbyggnad, utbildningskontoret, stora delar av kommunledningskontoret och vissa av socialkontorets verksamheter. Sedan 2019 sitter även de fackliga organisationerna här. Plan 3 har varit ett pilotprojekt för aktivitetsbaserade arbetsplatser och efter flytten i oktober 2023 är plan 2 och 4 flexkontor. På övriga plan, utöver plan 3, är arbetsplatserna huvudsakligen

enskilda rum men det finns också ett större antal rum planerade för 2-3 personer, samt några mindre kontorslandskap för 4-6 personer. Det finns även ett antal bokningsbara mötesrum.

På Anton Tamms väg sitter ca 300 personer. Den totala ytan är på 4 203 kvm vilket motsvarar ca 14 kvm per anställd.

Lokalerna är i gott skick men inte flexibla när det gäller att skapa nya arbetsformer, vilket försvårar samarbetsmöjligheterna.

7.4 Messingen

I gymnasieskolans gamla kontorslokaler i Messingen sitter kultur- och fritidskontoret och säkerhetsenheten. Dessa lokaler är återlämnade till lokalbanken, vilket ska ge förutsättningar för gymnasieskolan att effektivisera lokalnyttjandet och få bättre ekonomi.

7.5 Framtida utveckling

Beslut har tagits angående etableringen av ett gemensamt kommunhus för kommunens centrala organisation. Syftet är att skapa mer sammanhållna kontorslokaler som är lokaleffektiva, flexibla och ändamålsenliga för de uppgifter som behöver utföras. De nya kontorslokalerna ska ta hänsyn till den framtida organisationens behov, och det ska erbjudas möjlighet till distansarbete likväl som arbete på plats i bra miljöer som främjar gott samarbete.

Placeringen för det nya sammanhållna kommunhuset är på Anton Tamms väg och Optimushuset, och den preliminära tidplanen för slutgiltig flytt och färdigställande är år 2026/2027. En projektorganisation finns och kommunhusprojektet fortgår under 2025.